



REPUBLIKA SLOVENIJA  
MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE

Prešernova cesta 25, 1000 Ljubljana

T: 01 478 2000

F: 01 478 2340, 01 478 2341

E: gp.mzz@gov.si

www.mzz.gov.si

Številka: 5612-16/2014/16

Ljubljana, 22. aprila 2022

EVA /

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

[Gp.gs@gov.si](mailto:Gp.gs@gov.si)

**ZADEVA:** Sklep o potrditvi Druge spremembe Memoranduma o soglasju med Ministrstvom za obrambo Republike Bolgarije, Ministrstvom za obrambo Republike Estonije, Ministrstvom za obrambo Republike Finske, Vlado Republike Madžarske, Ministrstvom za narodno obrambo Republike Litve, ministrico za obrambo Kraljevine Nizozemske, Ministrstvom za obrambo Kraljevine Norveške, ministrom za narodno obrambo Republike Poljske, Vlado Romunije, Ministrstvom za obrambo Republike Slovenije, Vlado Kraljevine Švedske in Ministrstvom za obrambo Združenih držav Amerike o zmogljivosti strateškega zračnega prevoza – predlog za obravnavo

**1. Predlog sklepov vlade:**

Na podlagi devetega odstavka 75. člena Zakona o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 113/03 – uradno prečiščeno besedilo, 20/06 – ZNOMCMO, 76/08, 108/09, 80/10 – ZUTD, 31/15 in 30/18 – ZKZaš) je Vlada Republike Slovenije na .....redni seji dne ..... sprejela naslednji

**S K L E P :**

Vlada Republike Slovenije je potrdila Drugo spremembo Memoranduma o soglasju med Ministrstvom za obrambo Republike Bolgarije, Ministrstvom za obrambo Republike Estonije, Ministrstvom za obrambo Republike Finske, Vlado Republike Madžarske, Ministrstvom za narodno obrambo Republike Litve, ministrico za obrambo Kraljevine Nizozemske, Ministrstvom za obrambo Kraljevine Norveške, ministrom za narodno obrambo Republike Poljske, Vlado Romunije, Ministrstvom za obrambo Republike Slovenije, Vlado Kraljevine Švedske in Ministrstvom za obrambo Združenih držav Amerike o zmogljivosti strateškega zračnega prevoza, sklenjeno 15. decembra 2021.

Mag. Janja Garvas Hočevar,  
vršilka dolžnosti generalnega sekretarja

Prejmeta:

- Ministrstvo za zunanje zadeve,
- Ministrstvo za obrambo.

Priloga:

- sklep o potrditvi spremembe.

**2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:**

/

**3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:**

<ul style="list-style-type: none"> <li>- dr. Marko Rakovec, generalni direktor Direktorata za mednarodno pravo in zaščito interesov in glavni pravni svetovalec na Ministrstvu za zunanje zadeve,</li> <li>- Mateja Štrumelj-Piškur, vodja Sektorja za mednarodno pravo na Ministrstvu za zunanje zadeve.</li> </ul>		
<b>3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:</b>		
/		
<b>4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:</b>		
/		
<b>5. Kratek povzetek gradiva:</b>		
<p>V sklopu reform Natovih agencij v letih 2012 in 2015 so se spremenile pristojnosti in naloge Organizacije zveze Nato za upravljanje zračnega prostora (NAMO), ki so prešle na Natovo organizacijo za podporo in nabavo (NSPO). Program za zagotavljanje zmogljivosti strateškega zračnega prevoza (SAC), ki je bil ustanovljen z memorandumom in ga je podpisala tudi Republika Slovenija, je pred tem deloval na podlagi ustanovne listine NAMO. Po reformi program SAC in razmerja med njegovimi udeleženci ureja ustanovna listina NSPO, zato je bila treba ustrezno prilagoditi tudi memorandum SAC. Druga sprememba vsebuje prečiščeno (konsolidirano) besedilo memoranduma SAC.</p>		
<b>6. Presoja posledic za:</b>		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> <li>- nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja</li> <li>- razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna</li> <li>- razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij</li> </ul>	NE
<b>7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:</b>		
(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)		

<b>I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu</b>				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
<b>II. Finančne posledice za državni proračun</b>				
<b>II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:</b>				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
<b>SKUPAJ</b>				
<b>II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:</b>				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
<b>SKUPAJ</b>				
<b>II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:</b>				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
<b>SKUPAJ</b>				
<b>OBRAZLOŽITEV:</b>				
<b>I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu</b>				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> <li>– prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,</li> <li>– odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,</li> </ul>				

- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

## II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

### II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

### II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

### II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

## 7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Sklenitev druge spremembe memoranduma nima finančnih posledic.

## 8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

## 9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

NE

Objava ni potrebna, ker je sprememba že sklenjena.

## 10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o

DA

<b>normativni dejavnosti:</b>	
<b>11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:</b>	NE
<b>dr. Anže Logar MINISTER</b>	

## PREDLOG SKLEPA

Na podlagi devetega odstavka 75. člena Zakona o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 113/03 – uradno prečiščeno besedilo, 20/06 – ZNOMCMO, 76/08, 108/09, 80/10 – ZUTD, 31/15 in 30/18 – ZKZaš) je Vlada Republike Slovenije na ..... redni seji dne ..... sprejela naslednji

### S K L E P :

Vlada Republike Slovenije je potrdila Drugo spremembo k Memorandumu o soglasju med Ministrstvom za obrambo Republike Bolgarije, Ministrstvom za obrambo Republike Estonije, Ministrstvom za obrambo Republike Finske, Vlado Republike Madžarske, Ministrstvom za narodno obrambo Republike Litve, ministrico za obrambo Kraljevine Nizozemske, Ministrstvom za obrambo Kraljevine Norveške, ministrom za narodno obrambo Republike Poljske, Vlado Romunije, Ministrstvom za obrambo Republike Slovenije, Vlado Kraljevine Švedske in Ministrstvom za obrambo Združenih držav Amerike o zmogljivosti strateškega zračnega prevoza, sklenjeno 15. decembra 2021.

Mag. Janja Garvas Hočevar,  
vršilka dolžnosti generalnega sekretarja

Prejmejo:

- Ministrstvo za zunanje zadeve
- Ministrstvo za obrambo

## OBRAZLOŽITEV

Druga sprememba Memoranduma o soglasju med Ministrstvom za obrambo Republike Bolgarije, Ministrstvom za obrambo Republike Estonije, Ministrstvom za obrambo Republike Finske, Vlado Republike Madžarske, Ministrstvom za narodno obrambo Republike Litve, ministrico za obrambo Kraljevine Nizozemske, Ministrstvom za obrambo Kraljevine Norveške, ministrom za narodno obrambo Republike Poljske, Vlado Romunije, Ministrstvom za obrambo Republike Slovenije, Vlado Kraljevine Švedske in Ministrstvom za obrambo Združenih držav Amerike o zmogljivosti strateškega zračnega prevoza je bila sklenjena 15. 12. 2021, ko jo je podpisal še zadnji od dvanajstih udeležencev. Na slovenski strani je bila druga sprememba podpisana 16. 6. 2021.

Republika Slovenija je udeleženka Programa za zagotavljanje zmogljivosti strateškega zračnega prevoza (Strategic Airlift Capability – SAC), ki je namenjen pridobitvi, upravljanju, podpori in delovanju letal C-17 in drugih sredstev za uresničevanje nacionalnih potreb udeleženk programa SAC in izvajanje sprejetih mednarodnih obveznosti, tudi za potrebe Nata.

Republika Slovenija je s podpisom Ustanovne listine Organizacije zveze Nato za upravljanje zračnega prevoza (NAMO) (Uradni list RS – mednarodne pogodbe, št. 13/08) postala članica NAMO. Na podlagi ustanovne listine NAMO je nato podpisala še Memorandum o soglasju o zmogljivostih strateškega zračnega prevoza (SAC MOU), ki je začel veljati 23. 9. 2008 in bil spremenjen 13. 10. 2011 (prva sprememba k SAC MOU).

V sklopu reforme Natovih agencij v letu 2012 je bila ustanovljena nova Organizacija Nata za podporo (v letu 2015 nadalje preoblikovana v Natovo organizacijo za podporo in nabavo) – Nato Support and Procurement Organisation, NSPO. Na NSPO so bile z njeno ustanovno listino prenesene vse pravice in obveznosti dotodanje NAMO, delovanje NAMO pa je prevzel Program NAM. Program SAC in razmerja med njegovimi udeleženci po omenjeni reformi urejata ustanovna listina NSPO in SAC MOU.

Druga sprememba k SAC MOU je potrebna predvsem zaradi prilagoditve SAC MOU ustanovni listini NSPO in rešitvam, ki jih je za Program SAC prinesla reforma Natovih agencij. Hkrati so drugače ali podrobneje urejena nekatera razmerja med udeleženci Programa SAC, za katera se je v desetletni praksi izkazalo, da veljavna ureditev zanje ni (več) ustrezna. Druga sprememba k SAC MOU vsebuje prečiščeno (konsolidirano) besedilo SAC MOU.

Sklenitev druge spremembe memoranduma nima finančnih posledic.

Sklenitev druge spremembe memoranduma ne zahteva izdaje novih ali spremembe veljavnih predpisov.

Druga sprememba memoranduma ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

**DRUGA SPREMEMBA**

**MEMORANDUMA O SOGLASJU**

**MED**

**MINISTRSTVOM ZA OBRAMBO REPUBLIKE BOLGARIJE,**

**MINISTRSTVOM ZA OBRAMBO REPUBLIKE ESTONIJE,**

**MINISTRSTVOM ZA OBRAMBO REPUBLIKE FINSKE,**

**VLADO REPUBLIKE MADŽARSKE,**

**MINISTRSTVOM ZA NARODNO OBRAMBO REPUBLIKE LITVE,**

**MINISTRICO ZA OBRAMBO KRALJEVINE NIZOZEMSKJE,**

**MINISTRSTVOM ZA OBRAMBO KRALJEVINE NORVEŠKE,**

**MINISTROM ZA NARODNO OBRAMBO REPUBLIKE POLJSKE,**

**VLADO ROMUNIJE,**

**MINISTRSTVOM ZA OBRAMBO REPUBLIKE SLOVENIJE,**

**VLADO KRALJEVINE ŠVEDSKE**

**IN**

**MINISTRSTVOM ZA OBRAMBO ZDRUŽENIH DRŽAV AMERIKE**

**O**

**ZMOGLJIVOSTI STRATEŠKEGA ZRAČNEGA PREVOZA**



## UVOD

Ministrstvo za obrambo Republike Bolgarije, Ministrstvo za obrambo Republike Estonije, Ministrstvo za obrambo Republike Finske, Vlada Republike Madžarske, Ministrstvo za narodno obrambo Republike Litve, ministrica za obrambo Kraljevine Nizozemske, Ministrstvo za obrambo Kraljevine Norveške, minister za narodno obrambo Republike Poljske, Vlada Romunije, Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije, Vlada Kraljevine Švedske in Ministrstvo za obrambo Združenih držav Amerike (v nadaljnjem besedilu: »udeleženci«), so

ob upoštevanju Memoranduma o soglasju med Ministrstvom za obrambo Republike Bolgarije, Ministrstvom za obrambo Republike Estonije, Ministrstvom za obrambo Republike Finske, Vlado Republike Madžarske, Ministrstvom za narodno obrambo Republike Litve, ministrico za obrambo Kraljevine Nizozemske, Ministrstvom za obrambo Kraljevine Norveške, ministrom za narodno obrambo Republike Poljske, Vlado Romunije, Ministrstvom za obrambo Republike Slovenije, Vlado Kraljevine Švedske in Ministrstvom za obrambo Združenih držav Amerike o zmogljivosti strateškega zračnega prevoza, ki je začel veljati 23. septembra 2008 in kakor je bil spremenjen 13. oktobra 2011 (v nadaljnjem besedilu »memorandum«),

ob upoštevanju, da druga sprememba v celoti spreminja in ponovno formulira memorandum. Ko druga sprememba k memorandumu začne veljati, velja, da je druga sprememba k memorandumu v celoti nasledila in nadomestila memorandum,

ob ugotovitvi, da bi bilo treba memorandum spremeniti in ponovno formulirati, da bi odražal voljo udeležencev in organizacijske spremembe, ki izhajajo iz reforme Natovih agencij,

v skladu s 30. členom (Sprememba, odstop in prenehanje veljavnosti) memoranduma z vsemi spremembami,

odločili, da memorandum spremenijo tako, da se glasi kot sledi:

**»MEMORANDUM O SOGLASJU**

**MED**

**MINISTRSTVOM ZA OBRAMBO REPUBLIKE BOLGARIJE,**

**MINISTRSTVOM ZA OBRAMBO REPUBLIKE ESTONIJE,**

**MINISTRSTVOM ZA OBRAMBO REPUBLIKE FINSKE,**

**VLADO REPUBLIKE MADŽARSKE,**

**MINISTRSTVOM ZA NARODNO OBRAMBO REPUBLIKE LITVE,**

**MINISTRICO ZA OBRAMBO KRALJEVINE NIZOZEMSKE,**

**MINISTRSTVOM ZA OBRAMBO KRALJEVINE NORVEŠKE,**

**MINISTROM ZA NARODNO OBRAMBO REPUBLIKE POLJSKE,**

**VLADO ROMUNIJE,**

**MINISTRSTVOM ZA OBRAMBO REPUBLIKE SLOVENIJE,**

**VLADO KRALJEVINE ŠVEDSKE**

**IN**

**MINISTRSTVOM ZA OBRAMBO ZDRUŽENIH DRŽAV AMERIKE O**

**ZMOGLJIVOSTI STRATEŠKEGA ZRAČNEGA PREVOZA (SAC)**

## KAZALO

KAZALO	4
PREDGOVOR	6
1. DEL: PREDHODNE ZADEVE	6
1. člen Uvod	6
2. člen Kratice in opredelitve izrazov	9
3. člen Cilji in obseg	17
4. člen Organizacija in upravljanje programa SAC	18
2. DEL: AKTIVNOSTI NAMP IN NAM PO	20
5. člen Status Švedske in Finske v NAMP	20
6. člen Organizacija in upravljanje Natovega programa za upravljanje zračnega prevoza (NAMP)	20
7. člen Pridobitev in lastništvo	22
8. člen Finančna načela in postopki	23
9. člen Pogodbeni dogovori	28
10. člen Prodaja in prenosi tretji strani	30
11. člen Prenosi opreme in materialov	31
12. Člen Odgovornost in zahtevki NAMP	33
3. DEL: OPERACIJE	34
13. člen Uvod	34
14. člen Država zastave za zrakoplov C-17	34
15. člen Sestava težkega letalskega polka	36
16. člen Poveljevanje in kontrola	37
17. člen Operacije	39
18. člen Logistična podpora	41
19. člen Status težkega letalskega polka	41
20. člen Operativna odgovornost in zahtevki	42

21. člen Finančna načela in postopki za težki letalski polk	44
22. člen Vodenje konfiguracij	46
4. DEL: SPLOŠNE ZADEVE	46
23. člen Razkritje in uporaba podatkov	42
24. člen Obiski ustanov	46
25. člen Varnostni dogovori	53
26. člen Nadzorovani podatki brez stopnje tajnosti	56
27. člen Pristop dodatnih udeležencev in sprememba najavljenih ur letenja	57
28. člen Carine, davki in podobni stroški	58
29. člen Reševanje sporov	59
30. člen Sprememba, odstop in prenehanje veljavnosti	59
31. člen Končne določbe	60
32. člen Sodelovanje industrije	61
33. člen Datum začetka veljavnosti in trajanje	61
34. člen Jezik, kopije in podpis	62
PRILOGA A ZGODOVINA PROGRAMA SAC	63
PRILOGA B FINANČNE ZADEVE	65
Tabela 1 (Delitev stroškov za segment pridobitev)	66
Tabela 2 (Delitev stroškov za segment operacij)	67
Tabela 3 (Deleži stroškov po kategorijah)	68
Podpis in začetek veljavnosti	69

## **PREDGOVOR**

Ta memorandum ima štiri dele: Prvi del (Predhodne zadeve) predstavlja program, določa cilje in obseg celotnega programa in opisuje organizacijsko in upravljavsko strukturo programa ter izraze in kratice, ki se uporabljajo v memorandumu. Drugi del (Aktivnosti NAMP in NAM PO) določa posebne pogoje, pod katerimi bodo udeleženci sodelovali v Natovem programu za upravljanje zračnega prevoza (angl. NATO Airlift Management Programme, NAMP) ter pridobivanje, usposabljanje, logistično podporo in infrastrukturo, povezane z zrakoplovom C-17. Tretji del (Operacije) določa posebne pogoje pod katerimi bodo udeleženci upravljali zrakoplov C-17, pridobljen na podlagi drugega dela (Aktivnosti NAMP/NAM PO), vključno s pooblastili, ki se prenesejo na usmerjevalni odbor (angl. Steering Board, SB) SAC in na poveljnika operativne enote države - - na težki letalski polk (angl. Heavy Airlift Wing, HAW). Udeleženci nameravajo tretji del (Operacije) razumeti neodvisno od ustanovne listine Natove organizacije za podporo in nabavo (angl. NATO Support and Procurement Organization, NSPO), kot je odobreno v tej ustanovni listini. Četrty del (Splošne zadeve) določa splošne pogoje, ki veljajo za Program zmogljivosti strateškega zračnega prevoza (angl. Strategic Airlift Capability, SAC).

Namen memoranduma je ustanoviti in vzpostaviti učinkovitejšo Natovo agencijo za pridobitev zmogljivosti strateškega zračnega prevoza v lasti Natovega programa za upravljanje zračnega prevoza (NAMP) in to zmogljivost kot večnacionalna vojaška enota upravljati na učinkovit in uspešen način in pri tem varno in zanesljivo ter z najnižjimi možnimi stroški izpolnjevati potrebe udeležencev.

### **1. DEL: PREDHODNE ZADEVE**

#### 1. člen

##### Uvod

Ministrstvo za obrambo Republike Bolgarije, Ministrstvo za obrambo Republike Estonije, Ministrstvo za obrambo Republike Finske, Vlada Republike Madžarske, Ministrstvo za narodno obrambo Republike Litve, ministrica za obrambo Kraljevine Nizozemske, Ministrstvo za obrambo Kraljevine Norveške, minister za narodno obrambo Republike Poljske, Vlada Romunije, Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije, Vlada Kraljevine Švedske in Ministrstvo za obrambo Združenih držav Amerike (v nadaljnjem besedilu: »udeleženci«), so

**ob sklicevanju na** »Pismo o nameri za izvedbo pobude strateškega zračnega prevoza«, ki je bilo objavljeno 12. septembra 2006;

**ob priznavanju** potrebe po zmogljivosti strateškega prevoza, ki jo sestavljajo zrakoplovi C-17, da se izpolnijo nacionalne zahteve vsakega udeleženca, vključno s tistimi, ki podpirajo Organizacijo severnoatlantske pogodbe (Nato) in večnacionalne zaveze;

**ob upoštevanju**, da memorandum o soglasju o zmogljivosti strateškega zračnega prevoza (memorandum) nadomešča in zajema vse prejšnje razprave in/ali dogovore, razen ustanovne listine Natove organizacije za upravljanje zračnega prevoza (angl. NATO Airlift Management Organization, NAMO), ki so bile predhodno sklenjene glede pridobitve C-17, ki je predvidena s tem dokumentom;

**ob upoštevanju**, da aktivnosti v okviru Programa SAC spoštujejo državne politike udeležencev, tudi njihove varnostne politike in članstvo v mednarodnih zaveznih;

**po seznanitvi**, da je Severnoatlantski svet (angl. North Atlantic Council, NAC) 20. junija 2007 odobril ustanovno listino Natove organizacije za upravljanje zračnega prevoza (NAMO) (SG (2007) 0419);

**po seznanitvi** s politično izjavo ministrov (SG (2007) 0419) ob ustanovitvi NAMO in s tem, da je Severnoatlantski svet ob sprejemu ustanovne listine NAMO odobril sodelovanje Finske in Švedske v NAMO;

**ob upoštevanju**, da je bil NAMO, nekdanji pomožni organ Nata, ustanovljen z namenom pridobitve, upravljanja in podpore transportnim zrakoplovom, ki so jih udeleženci odobrili za pridobitev;

**glede na** reformo Natovih agencij in Ustanovno listino Natove organizacije za podporo (angl. Charter of the NATO Support Organisation), ki jo je 19. junija 2012 potrdil Severnoatlantski svet (C-M(2012)0047) in ki jo je nadomestila Ustanovna listina Natove organizacije za podporo in nabavo (angl. NATO Support and Procurement Organisation Charter), ki jo je Severnoatlantski svet (NAC) potrdil 10. marca 2015 (C-M(2015)0012) (Ustanovna listina NSPO) in na podlagi katere je vse pravice in obveznosti NAMO s 1. julijem 2012 prevzel in nase prenesel NSPO, pomožni organ, ki ga je v okviru Nata oblikoval in ustanovil Severnoatlantski svet skladno z 9. členom Severnoatlantske pogodbe in v smislu Sporazuma o statusu Organizacije severnoatlantske pogodbe, nacionalnih predstavnikov in mednarodnega osebja, podpisano v Ottawi 20. septembra 1951;

**ob upoštevanju**, da je nekdanja organizacija NAMO zdaj sestavni del NSPO in da so skladno z Ustanovno listino NSPO zdaj vse pravice in obveznosti NAMO dodeljene Natovemu programu za upravljanje zračnega prevoza (NAMP);

**ob upoštevanju**, da je nekdanji izvršilni organ organizacije NAMO, Natova agencija za upravljanje zračnega prevoza (angl. NATO Airlift Management Agency, NAMA) postala sestavni del Natove agencije za podporo (angl. NATO Support Agency, NSPA), izvršilni organ NSPO in zdaj deluje kot Urad za Natov program za upravljanje zračnega prevoza (angl. NATO Airlift Management Programme Office, NAM PO);

**ob priznavanju**, da bo po Ustanovni listini NSPO, NAMP lastnik vseh obveznosti in pravic ter prevzel vse obveznosti in pravice za sredstva, ki jih NAMP prenese na NAMO;

**ob upoštevanju:**

Sporazuma o statusu Organizacije severnoatlantske pogodbe, nacionalnih predstavnikov in mednarodnega osebja, podpisanega v Ottawi, 20. septembra 1951 (v nadaljevanju Ottawski sporazum);

določb Sporazuma med pogodbenicami Severnoatlantske pogodbe o statusu njihovih sil (NATO SOFA), sklenjenega v Londonu 19. junija 1951;

Sporazuma med državami pogodbenicami Severnoatlantske pogodbe in drugimi državami, ki sodelujejo v Partnerstvu za mir, glede statusa njihovih sil (PzM SOFA), podpisanega v Bruslju 19. junija 1995;

Dodatnega protokola k Sporazumu med državami pogodbenicami Severnoatlantske pogodbe in drugimi državami, ki sodelujejo v Partnerstvu za mir, glede statusa njihovih sil (Dodatni protokol k PzM SOFA), podpisanega v Bruslju 19. junija 1995;

Nadaljnega dodatnega protokola k Sporazumu med državami pogodbenicami Severnoatlantske pogodbe in drugimi državami, ki sodelujejo v Partnerstvu za mir, glede statusa njihovih sil (Nadaljnji dodatni protokol k PzM SOFA), podpisanega v Bruslju 19. junija 1995;

Sporazuma med Organizacijo severnoatlantske pogodbe in Vlado Republike Madžarske o postavitvi in delovanju Natove organizacije za upravljanje zračnega prevoza v Republiki Madžarski z dne 26. maja 2008 (Sporazum z državo gostiteljico);

Sporazuma med Natovo organizacijo za podporo in nabavo (NSPO) in Ministrstvom za obrambo Madžarske glede storitev, ki so povezane z namestitvijo Natove agencije za podporo in nabavo /Natovega programa za upravljanje zračnega prevoza in Težkega letalskega polka na Madžarskem, z dne 6. marca 2020 z vsemi spremembami (Sporazum o namestitvi) in

**ob odločitvi**, da sklenejo memorandum, udeleženci še naprej izvajajo svoje zaveze v Programu SAC in upravljajo zrakoplove C-17 v skladu z memorandumom;

**so se dogovorili:**

2. člen  
Kratice in opredelitve izrazov

Kratice:

ADCON	Upravni nadzor (angl. Administrative Control)
AIF	Sklad za letalske nesreče (angl. Air Incident Fund)
AMP	Program za upravljanje zračnega prevoza (angl. Airlift Management Program)
ASB	Nadzorni svet agencije (angl. Agency Supervisory Board)
BY	Izhodiščno leto (angl. Base Year)
BOD	Odbor direktorjev (angl. Board of Directors)
CM	Vodenje konfiguracij (angl. Configuration Management)
CONOPS	Koncept delovanja (angl. Concept of Operations)
CONSUP	Koncept podpore (angl. Concept of Support)
DSA	Imenovani varnostni organ (angl. Designated Security Authority)
DCS	Neposredna komercialna prodaja (angl. Direct Commercial Sale)
U.S. DoD	Za Ministrstvo za obrambo Združenih držav Amerike (angl. Department of Defense of the United States of America)
FMPD	Dokument o postopkih finančnega poslovanja (angl. Financial Management Procedures Document) (ali NFRP)
FMS	Nabave in storitve Vlade ZDA na obrambnem področju (angl. Foreign Military Sales)
FULLCOM	Polno poveljevanje (angl. Full Command)
FOC	Polna operativna zmogljivost (angl. Full Operational Capability)
GM	Generalni direktor (angl. General Manager)
HAW	Težki letalski polk (angl. Heavy Airlift Wing)
HAW/CC	Poveljnik težkega letalskega polka (angl. Heavy Airlift Wing Commander)
HNA	Sporazum z državo gostiteljico (angl. Host Nation Agreement)
IBAN	Mednarodni revizijski odbor za Nato (angl. International Board of Auditors for NATO)
FOC	Polna operativna zmogljivost (angl. Full Operational Capability)
IPR	Pravice intelektualne lastnine (angl. Intellectual Property Rights)
LOA	Pismo o pobudi in sprejemu (angl. Letter of Offer/Acceptance)
MOA	Memorandum o dogovoru (angl. Memorandum of Agreement)
MOB	Glavna operativna baza (angl. Main Operating Base)
MOU	Memorandum o soglasju (angl. Memorandum of Understanding)
NAA	Nacionalna letalska uprava (angl. National Aviation Authority)
NAC	Severnoatlantski svet (angl. North Atlantic Council)
NAMP	Natov program za upravljanje zračnega transporta (angl. NATO Airlift Management Programme)
NAM PO	Urad za Natov program za upravljanje zračnega prevoza (angl. NATO Airlift Management Programme Office)
NAM PB	Odbor za Natov program za upravljanje zračnega prevoza (angl. NATO Airlift Management Programme Board)
NAM PM	Upravljevec Natovega programa za upravljanje zračnega prevoza (angl. NATO Airlift Management Programme Manager)
NAMO	Natova organizacija za upravljanje zračnega prevoza (angl. NATO Airlift Management Organization)
NATO	Organizacija Severnoatlantske pogodbe (angl. North Atlantic Treaty Organization)
NATO SOFA	Severnoatlantska pogodba o statusu njihovih sil (angl. NATO Status of Forces Agreement)
NFRP	Finančna pravila in postopki NAMP (angl. NAMP Financial Rules and Procedures)
NPLO	Natova organizacija za proizvodnjo in logistiko (angl. NATO Production and Logistics Organization)
NSA	Nacionalni varnostni organ (angl. National Security Authority)



NSPA	Natova agencija za podporo in nabavo (angl. NATO Support and Procurement Agency)
NSPO	Natova organizacija za podporo (angl. NATO Support Organization)
OPCOM	Operativno poveljevanje (angl. Operational Command)
OPCON	Operativna kontrola (angl. Operational Control)
PfP	Partnerstvo za mir (angl. Partnership for Peace)
PIC	Glavni pilot (angl. Pilot In Command)
PSI	Varnostna navodila programa (angl. Program Security Instruction)
SAC	Zmogljivost strateškega zračnega prevoza (angl. Strategic Airlift Capability)
SB	Usmerjevalni odbor (angl. Steering Board)
SCG	Vodič po stopnjah tajnosti (angl. Security Classification Guide)
SNR	Višji nacionalni predstavnik (angl. Senior National Representative)
SOP	Standardni operativni postopki (angl. Standard Operating Procedures)
TCTO	Tehnični ukaz za zagotavljanje časovne usklajenosti (Time Compliance Technical Order)
TOR	Opis pristojnosti in nalog (angl. Terms of Reference)
TY	Tekoče leto (angl. Then Year)
USAF	Letalske sile ZDA (angl. U.S. Air Force)
USD	Ameriški dolarji (angl. United States Dollars)

### Opredelitev izrazov:

Segment pridobitev	Tisti segment Programa SAC, ki obsega vse stroške, povezane z začetno investicijo. Začetna investicija obsega pridobitev treh zrakoplovov C-17, povezane opreme, začetnih rezervnih delov, podporne opreme in stroškov nastanitve in podpore (angl. Bed-down Cost), ki so povezani z vzpostavitvijo zmogljivosti zračnega transporta v glavni operativni bazi.
Upravni nadzor (ADCON)	Vodenje ali izvajanje oblasti nad podrejenimi in drugimi organizacijami v zvezi z upravljanjem in podporo, skupaj z organizacijo sil zvrsti, nadzorom nad viri in opremo, upravljanjem osebja, logistiko enote, usposabljanjem posameznikov in enot, pripravljenostjo, mobilizacijo, demobilizacijo, disciplino in drugimi zadevami, ki niso vključene v operativno poslanstvo podrejenih ali drugih organizacij.
Sklad za letalske nesreče (AIF)	Sredstva, ki se uporabljajo za izredne nabave, povezane z letalskimi nesrečami.
Sredstva	Vsi viri, instrumenti, objekti ali zaloga, ki so na voljo za uporabo Programu SAC pri pridobivanju, vodenju, upravljanju ali podpiranju zrakoplovov C-17.
Sekundarni podatki	Podatki, ki niso pridobljeni pri izvajanju memoranduma.
Izhodiščno leto (BY)	Leto za določanje prispevka posameznega udeleženca v Program SAC, preden se upoštevata eskalacija in inflacija. Indeks za izhodiščno leto je 1.000.
Stroški nastanitve in podpore (angl. Bed-down Cost)	Stroški, povezani s pripravo glavne operativne baze.
Tajni podatki	Uradni podatki, ki zaradi nacionalne varnosti zahtevajo varovanje in so ustrezno označeni s stopnjo tajnosti. Ti podatki so lahko v ustni, vizualni, magnetni ali elektronski obliki ali v obliki dokumentov, materiala, opreme ali tehnologije.
Odbor ali delovna skupina	Skupina, sestavljena iz predstavnikov in/ali nacionalnih strokovnjakov udeležencev, ki jo ustanovi Odbor za Natov program za upravljanje zračnega prevoza (NAM PB) ali usmerjevalni odbor SAC. Odbori in delovne skupine bodo odboru NAM PB in/ali usmerjevalnemu odboru SAC svetovali glede izvajanja njihovih zadevnih nalog in jima pri tem pomagali ter podali predloge, ki jih bosta odbor NAM PB in/ali usmerjevalni odbor SAC upoštevala pri sprejemanju odločitev.

Pogodba	Vsakršno vzajemno zavezujoče pravno razmerje v skladu z nacionalno zakonodajo, ki zavezuje pogodbenika, da dobavi blago ali opravi storitve, ter urad NAM PO, da jih plača.
Revizija pogodbe	Postopek, ki se uporablja v podporo preudarnega sklepanja pogodb z zagotavljanjem finančnih informacij, vključno s cenovnimi stopnjami in faktorji ter nasveti glede pogodbenih zadev tistim, ki so odgovorni za javna naročila. To vključuje zagotavljanje strokovnih nasvetov o računovodskih in finančnih zadevah za pomoč pri pogajanju, dodelitvi posla, upravljanju, ponovnem določanju cen in poravnavi pogodb.
Sklepanje pogodb	Pridobitev zalog ali storitev s sklenitvijo pogodbe od virov, ki niso vladne organizacije udeležencev. Sklepanje pogodb obsega opis (vendar ne določitev) zahtevanih zalog in storitev, pridobivanje in izbiro virov, pripravo in dodelitvijo posla ter vse faze upravljanja pogodbe.
Pogodbena agencija	Urad NAM PO kot ga odobri odbor NAM PB in pooblasti NSPA, in kot je skladno z Ustanovno listino NSPO, ali drug subjekt, ki ima pooblastila za sklepanje, upravljanje ali odpoved pogodb.
Izvajalec	Vsak subjekt, ki mu je pogodbena agencija dodelila posel.
Podporno osebje izvajalca	Osebe, za katere je izrecno navedeno, da udeležencu, uradu NAM PO ali težkemu letalskemu polku (HAW) zagotavljajo administrativne, vodstvene, znanstvene ali tehnične podporne storitve v skladu s pogodbo za podporo, ki tem osebam prepoveduje, da bi podatke, ki so jih prejele v okviru pogodbe, uporabile za kakršne koli druge namene kot tiste, ki so odobreni po memorandumu.
Nadzorovani podatki brez stopnje tajnosti	Nadzorovani podatki brez stopnje tajnosti, dostop do katerih oziroma njihovo posredovanje je omejeno na podlagi veljavnih nacionalnih zakonov ali predpisov. Vključujejo lahko podatke, ki jim je bila odvzeta stopnja tajnosti, a so še naprej nadzorovani.
Zgornja meja stroškov	Najvišji znesek do katerega lahko stroški Programa SAC presežejo ciljne stroške pred predhodno spremembo memorandumu.
Ciljni stroški	Potrjena številka načrtovanja skupnih stroškov Programa SAC, skupaj s finančnimi in nefinančnimi stroški.
Obrambni nameni	Izdelava ali katera koli druga uporaba s strani oboroženih sil kateregakoli udeleženca v katerem koli delu sveta ali za oborožene sile katerega koli udeleženca v kateremkoli delu sveta.
Indeksi Ministrstva za	Faktor indeksa, ki ga vsako leto objavi Ministrstvo za obrambo ZDA,

obrambo Združenih držav Amerike	da količinsko opredeli učinke inflacije.
Oprema in materialna sredstva	Vsak material, oprema, končni izdelek, podsistem, sestavni del, posebno orodje ali testna oprema ki je skupno pridobljena ali zagotovljena za uporabo v Programu SAC.
Finančni stroški	Stroški Programa SAC, pokriti z denarnimi prispevki.
Dokument o postopkih finančnega poslovanja (FMPD)	Postopki finančnega poslovanja, ki naj bi jih udeleženci uporabili pri izvedbi finančnih vidikov Programa SAC, imenovanih tudi Finančna pravila in postopki NAMP (NFRP).
Fiksni stroški	Stroški, ki se kratkoročno ne spreminjajo s količino proizvedenih rezultatov.
Država zastave	Madžarska
Ure letenja	Merska enota, ki predstavlja uporabo zrakoplova C-17 in služi kot osnova za delitev stroškov v okviru memoranduma. Ure letenja, ki se zaračunajo za nalogo, vključujejo količino časa, ko zrakoplov leti, od vzleta do pristanka ter dodatnih pet (5) minut po končnem pristanku, da se upoštevajo skupni zemeljski obratovalni stroški in potrebe glede vzdrževanja.
Primarni podatki	Podatki, ki so pridobljeni pri izvajanju memoranduma.
Polno poveljevanje (FULLCOM)	Vojaško pooblastilo in odgovornost poveljnika, da podrejenim izda ukaze. Obsega vse vidike vojaškega delovanja in upravljanja ter obstaja samo v nacionalnih zvrsteh.
Polna operativna zmogljivost (FOC)	Polno operativno zmogljivost (FOC) razglasi poveljnik težkega letalskega polka (HAW/CC), ko je enota sposobna izvajati celoten nabor nalog, ki so ji bile dodeljene kot del memoranduma in koncepta delovanja (CONOPS). To vključuje dobavo tretjega zrakoplova C-17 in vse potrebne podporne infrastrukture ter rezervnih delov za podpiranje enote.
Težki letalski polk (HAW)	Večnacionalna vojaška enota, ki je ustanovljena po memorandumu in ki v podporo zahtev udeležencev po zračni premičnosti izvaja operacije C-17.
Država gostiteljica	Madžarska
Podatki	Znanje, ki ga je mogoče posredovati s katerim koli sredstvom in se zagotavlja, pridobiva ali uporablja v memorandumu ne glede na obliko ali vrsto, vključno s podatki znanstvene, tehnične, poslovne ali finančne narave (ne pa omejeno samo na te) ter s fotografijami,

	<p>poročili, priročniki, podatki o grožnjah, eksperimentalnimi podatki, testnimi podatki, zasnove, specifikacijami, procesi, tehnikami, izumi, risbami, tehničnim pisanjem, zvočnimi posnetki, slikovnimi prikazi in drugimi grafičnimi prikazi, bodisi na magnetnem traku, računalniškem pomnilniku ali v kateri koli drugi obliki in takšno, ki je ali ki ni predmet pravic intelektualne lastnine ali druge pravne zaščite.</p>
Začetna operativna zmogljivost (IOC)	Začetna operativna zmogljivost (IOC) se razglasi po tem, ko poveljnik težkega letalskega polka (HAW/CC) odloči, da je enota pripravljena prevzeti poln nabor nalog s prvim zrakoplovom C-17.
Pravice intelektualne lastnine (IPR)	Skladno s Sporazumom o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine Svetovne trgovinske organizacije z dne 15. aprila 1994 so vse avtorske in sorodne pravice, vse pravice, povezane z izumi (vključno s patentnimi pravicami), vse pravice registriranih in neregistriranih znamk (vključno s storitvenimi znamkami), registrirani in neregistrirani načrti, nerazkrite informacije (vključno s poslovnimi skrivnostmi in know-how), načrti integriranih vezij, geografske označbe in vsakršne druge pravice, ki izvirajo iz ustvarjalne dejavnosti na gospodarskem, znanstvenem, literarnem in umetniškem področju.
Izum	Vsak izum na katerem koli tehnološkem področju, pod pogojem, da je nov, vključuje inovativen korak, omogoča gospodarsko uporabo ter je bil oblikovan ali narejen (zasnovan ali »prvič dejansko uveden v prakso«) med delom, opravljenim v okviru programa SAC. Izraz »prvič dejansko uveden v prakso« pomeni, prvi prikaz, ki strokovnjaku s področja, na katero se izum nanaša, lahko dokaže delovanje izuma za predvideni namen in njegovo predvideno okolje.
Nacionalni varnostni organ (NSA)/Imenovani varnostni organ (DSA)	Varnostni organ, za katerega nacionalni organi odobrijo, da je odgovoren za varnostne vidike memorandumov.
Natov program za upravljanje zračnega prevoza (NAMP)	Subjekt, ki ga Severnoatlantski svet ustanovil kot sestavni del NSPO in ki si deli pravno osebnost Nata z namenom, da bi v največji možni meri izpolnil zahteve udeležencev. Obsega Odbor za Natov program za upravljanje zračnega prevoza (NAM PB) z vsemi podrejenimi odbori in Urad za Natov program za upravljanje zračnega prevoza (NAM PO). Kot je opisano v Prilogi 1 Ustanovne listine NSPO ta opredelitev pojma ni v nasprotju z NAMP.
Urad za Natov program za upravljanje zračnega prevoza (NAMPO)	Izvršni organ, ki ga sestavljajo vodja programa in štab, odgovoren za izvedbo poslanstva NAMP.
Partnerstvo za mir	Program praktičnega dvostranskega sodelovanja med posameznimi

(PzM) Nata	partnerskimi državami in Natom.
Natov sporazum o statusu sil (SOFA)	Sporazum med pogodbenicami Severnoatlantske pogodbe o statusu njihovih sil, sestavljen v Londonu 19. junija. 1951.
Nefinančni prispevek	Prispevek udeleženca v obliki obrambnih izdelkov ali storitev, ki jih program potrebuje, namesto financiranja. Finančno vrednost nefinančnega prispevka je treba ovrednotiti, da se določi celoten prispevek udeleženca v Program SAC.
Nefinančni stroški	Stroški programa, pokriti z nedenarnimi prispevki. Nefinančni stroški vključujejo predmete, kot so izdelki, programska oprema, primarni podatki o programu, najemnina in storitve, ki bi jih udeleženci zagotovili brez zahteve po gotovinskem plačilu.
Operativna kontrola (OPCON)	Pooblastilo, ki poveljniku omogoča vodenje dodeljenih sil, da lahko izpolni določene naloge, ki so običajno omejene z vsebino, časom ali prostorom. Pooblastilo vključuje razmeščanje enot in zadrževanje ali dodelitev taktične kontrole nad enotami. Ne zajema pooblastil za določanje ločene uporabe posameznih sestavnih delov zadevnih enot, niti za določanje upravnega ali logističnega nadzora.
Patent	Dodelitev pravice katerekoli vlade ali regionalnega urada, ki deluje za več kot eno vlado, da se druge izključi iz izdelovanja, uporabe, uvoza, prodaje ali ponujanja prodaje izuma. Pogoji se nanašajo na vse patente, vključno, vendar ne omejeno na patente za izvedbo, izboljšanje ali dodajanje, male patente, uporabne patente, patente za oblikovanje videza, zaščitene modele in potrdila izumiteljev oziroma patente s podobno zakonsko zaščito kot tudi delitve, ponovne izdaje, nadaljevanja, obnovitve in podaljšanja katerega koli od naštetih.
Udeleženec	Podpisnik memoranduma, ki ga predstavljata njegovo vojaško in civilno osebje. Po memorandumu izvajalci in njihovo podporno osebje niso predstavniki udeleženca.
Morebiten izvajalec	Vsak subjekt, ki želi skleniti pogodbe, ki jih bo oddala pogodbeno agencija, in ki je v primeru prošnje, ki vključuje objavo podatkov, katerih izvoz se nadzoruje, upravičen do prejemanja teh podatkov.
Program SAC	Prizadevanja udeležencev za pridobitev, vodenje, podpiranje in upravljanje zrakoplova C-17 v lasti NAMF, da bi dosegli zmogljivost strateškega zračnega transporta.
Stroški programa SAC	Finančni in nefinančni stroški programa SAC.
Varnostna navodila Programa SAC (PSI)	Dokument, ki vsebuje standardne operativne postopke (angl. Standard Operating Procedure) programa SAC za varnostne zadeve. Usklajuje, pojasnjuje in ubeseduje domačo varnostno

politiko in prakse udeležencev kot se nanašajo na Program SAC.

Vodič po stopnjah tajnosti (SCG)	Dokument, ki obravnava pomembne podatke, ki potrebujejo varovanje, vključno s podatki, katerih izvoz se nadzoruje, ter občutljivi podatki brez oznake stopnje tajnosti. To obsega vse nadzorovane podatke brez stopnje tajnosti, ki so opredeljeni kot samo za uradno rabo (angl. For Official Use Only, FOUO) oziroma podatke z drugimi odobrenimi oznakami, ki zahtevajo nadzor nad razširjanjem ali pa so izvzeti iz obveznega razkritja.
Višji nacionalni predstavnik	Posameznik, ki ga težkemu letalskemu polku (HAW) izrecno dodeli udeleženec, da tega udeleženca zastopa v vseh zadevah, ki se nanašajo na težki letalski polk (HAW).
Dolarji v tistem letu (TY)	Ameriški dolarji (USD), ki odražajo kupno moč v času porabe.
Tretja stran	Katera koli oseba ali drug subjekt, katerega vlada ali njen subjekt ni udeleženec.
Spremenljivi strošek	Strošek, ki se spreminja s spremembami količine proizvedenih rezultatov, ko drugi dejavniki ostajajo nespremenjeni.

3. člen  
Cilji in obseg

- 3.1 Cilji:
  - 3.1.1 Cilj Memoranduma o soglasju o zmogljivosti strateškega zračnega prevoza (memorandum) je vzpostavitev Programa SAC za pridobitev, vodenje, podpiranje in upravljanje zrakoplova C-17 in drugih sredstev, ki so potrebna za izpolnitev nacionalnih zahtev udeležencev, vključno s tistimi, ki podpirajo Natove in nacionalne zaveze. Sredstva in zrakoplov C-17 se ne bodo uporabljali za komercialne namene in jih ne bodo nadzorovali gospodarski subjekti.
- 3.2 Obseg:
  - 3.2.1 Za doseg te ciljev udeleženci vzpostavijo Program SAC kot sledi:
    - 3.2.1.1 Usmerjevalni odbor SAC (SAC SB) za nadzor nad Programom SAC;
    - 3.2.1.2 Težki letalski polk (HAW) SAC za upravljanje zrakoplovov C-17;
    - 3.2.1.3 Glavno operativno bazo SAC in podporne objekte ter
    - 3.2.1.4 Udeleženci nameravajo Natov program za upravljanje zračnega prevoza (NAMP) uporabiti v podporo Programa SAC.
- 3.3 V prizadevanju za navedeno nameravajo udeleženci med drugim:
  - 3.3.1 Pridobiti in vzdrževati tri zrakoplove C-17 in zagotoviti operativno zadostno posadko, usposabljanje in logistično podporo za zrakoplov C-17;
  - 3.3.2 Zahtevati, da Vlada ZDA na podlagi postopkov Nabave in storitev Vlade ZDA na obrambnem področju (FMS) zagotovi obrambne izdelke in storitve, kot je bilo skupno dogovorjeno;
  - 3.3.3 Prek Nabave in storitev Vlade ZDA na obrambnem področju (FMS) ali drugih ustreznih postopkov pridobi druga sredstva in povezano podporo za Program SAC;
  - 3.3.4 V podporo Programu SAC po potrebi financirajo NAMP, kar vključuje pridobitev in vzdrževanje zrakoplovov C-17 ter podporo, ki jo prejmejo od ali prek NAMP ter
  - 3.3.5 Upravljanje in vzdrževanje zrakoplovov C-17 v lasti NAMP, podporne objekte in sredstva.
- 3.4 Udeleženci nameravajo te cilje doseči na najbolj učinkovit, varen in stroškovno učinkovit način ob priznavanju operativne nujnosti.
- 3.5 Če se zrakoplovi C-17 uporabljajo v podporo nalog, povezanih s 5. členom Severnoatlantske pogodbe, podpisane v Washingtonu, 4. aprila 1949, se ohrani status držav, ki niso članice Nata. Vsaka taka uporaba bo izvedena tako, da



države, ki niso članice Nata, ne bodo nosile politične, pravne ali finančne odgovornosti za uporabo zrakoplova C-17.

- 3.6 Urnik:
- 3.6.1 Temeljni glavni načrt faz za izvedbo nalog NAMP je v prilogi A. Posodobljene in spremenjene različice bo po potrebi pripravil urad NAM PO in jih posredoval usmerjevalnemu odboru SAC v odobritev;
- 3.6.2 Razvoj zmogljivosti v glavni operativni bazi bo potekal v fazah, kot je izvedljivo, v podporo nalogam NAMP ter
- 3.6.3 Udeleženci si bodo kar najbolj prizadevali zagotoviti, da bodo zagotavljanje zrakoplovov C-17, povezane podpore in razvoj zmogljivosti glavne operativne baze in povezane podpore, skladni z glavnim načrtom faz, ki ga je odobril usmerjevalni odbor SAC.

#### 4. člen

#### Organizacija in upravljanje Programa SAC

- 4.1 Program SAC se organizira in upravlja tako:
  - 4.1.1 Program SAC je sestavljen in izvršnega organa, imenovanega usmerjevalni odbor SAC, odborov, če je to primerno, in težkega letalskega polka (HAW).
    - 4.1.1.1 Usmerjevalni odbor SAC bo po posvetovanju z Odbor za Natov program za upravljanje zračnega prevoza (NAM PB) o zadevah, povezanih z nalogami NAMP, v celoti odgovoren za vodenje in nadzor programa SAC.
    - 4.1.1.2 Težki letalski polk (HAW) bo upravljal zrakoplove C-17. Organizacijo in sestavo težkega letalskega polka (HAW) nadalje ureja 3. del (Operacije) memoranduma.
  - 4.1.2 Program SAC bo Urad za Natov program za upravljanje zračnega prevoza (NAM PO) uporabljal predvsem za pridobivanje, upravljanje in logistično podporo, rezervne dele ter druge vzdrževalne dejavnosti za zrakoplove C-17 in druga sredstva ter za finančno upravljanje operacij in podpore težkega letalskega polka (HAW).
  - 4.1.3 Sestava usmerjevalnega odbora SAC:
    - 4.1.3.1 V usmerjevalnem odboru SAC je en stalni predstavnik ali namestnik predstavnika vsakega udeleženca.
    - 4.1.3.2 Vsakemu predstavniku v usmerjevalnem odboru SAC lahko pomagajo nacionalni strokovnjaki, ki lahko sodelujejo v razpravah na sestankih SAC.
  - 4.1.4 Predsednik usmerjevalnega odbora SAC:
    - 4.1.4.1 Usmerjevalni odbor SAC vodi predsednik, ki je izvoljen med svojimi člani. Ob izvolitvi bo država predsednika imenovala drugega stalnega predstavnika.

- 4.1.4.2 Pooblastila predsednika bodo izhajala iz usmerjevalnega odbora SAC. Predsednik mora usmerjevalnemu odboru SAC utemeljiti vse ukrepe, izvedene skladno z vsemi odločitvami usmerjevalnega odbora SAC.
- 4.1.4.3 Mandat predsednika bo eno leto, razen če se z usmerjevalnim odborom SAC ne dogovori drugače. Predsednik ne more biti ponovno izvoljen več kot dvakrat.
- 4.1.5 Organizacija usmerjevalnega odbora SAC:
  - 4.1.5.1 Usmerjevalni odbor SAC bo vzpostavil svoja notranja pravila, npr. opis pristojnosti in nalog, in se organiziral skladno z njimi.
  - 4.1.5.2 Usmerjevalni odbor SAC se po potrebi sestaja na poziv predsednika, in sicer v tako rednih razmikih, kot je nujno za učinkovito izvajanje njegovih obveznosti, ali pa na posebno zahtevo katerega od udeležencev takoj, ko je to mogoče.
  - 4.1.5.3 Usmerjevalni odbor SAC zagotovi upravne storitve in evidenco sprejetih odločitev. Te storitve se lahko zahtevajo od sekretariata NSPO.
- 4.1.6 Odločitve:
  - 4.1.6.1 Vsak član usmerjevalnega odbora SAC ima en glas. Vse odločitve se sprejmejo soglasno. Če usmerjevalni odbor SAC ne more pravočasno sprejeti odločitve o določeni zadevi, bo vsak predstavnik usmerjevalnega odbora SAC zadevo posredoval višjemu organu v razrešitev.
  - 4.1.6.2 Predsednik nima glasovalne pravice.
- 4.1.7 Odbori in delovne skupine:
  - 4.1.7.1 Usmerjevalni odbor SAC lahko ustanovi odbore in delovne skupine, ki bodo obravnavali vprašanja, ki se lahko v njem pojavijo.

## **2. DEL: AKTIVNOSTI NAMP IN NAM PO**

### **5. člen**

#### **Status Švedske in Finske v NAMP**

- 5.1 V Politični izjavi ministrov (SG (2007) 0419) je bilo dogovorjeno, da načelo predhodne odobritve sporazumov za sodelovanje držav iz Partnerstva za mir (PzM) v NAMO, ki ga izvede Severnoatlantski svet (NAC), ne bo veljalo za Finsko in Švedsko, katerih sodelovanje je bilo odobreno s sprejemom Ustanovne listine NAMO. Skladno s prilogo 1, 2(b) členom Ustanovne listine NSPO, sta Švedska in Finska priznani kot članici NAMP (države članice NAM).
- 5.2 Finska in Švedska v delovanju NAMP sodelujeta brez omejitev ali posebnih pogojev. Zato Finska in Švedska v NAMP sodelujeta z istimi pravicami in odgovornostmi, kot jih imajo države članice Nata v NAMP, vključno s sodelovanjem in z glasovalnimi pravicami v odboru NAM PB.
- 5.3 Toda to ne bo vplivalo na status Finske in Švedske kot držav, ki nista članici Nata, in ne bosta delili mednarodne osebnosti Nata in pravne osebnosti Nata v skladu s 4. členom Ottawskega sporazuma.
- 5.4 Udeleženci in predsednik odbora NAM PB bodo storili vse, da podprejo in omogočijo sodelovanje ministrstva za obrambo Finske in Švedske v dejavnostih Nata, ki se nanašajo na NAMP. Ta podpora vključuje, toda ni omejena na zahteve za sprostitev zadevnih Natovih dokumentov in zagotovitev vabil na sestanke ali sklope sestankov nadzornega sveta agencije NSPO ASB.
- 5.5 V skladu z Ustanovno listino NSPO se lahko Finsko in Švedsko povabi k trajnemu ali začasnemu sodelovanju na določenih sestankih ali delih sestankov nadzornega sveta agencije NSPO ASB, pri čemer pa nimata pooblastil za odločanje.

### **6. člen**

#### **Organizacija in upravljanje Natovega programa za upravljanje zračnega prevoza (NAMP)**

- 6.1 Memorandum je pripravil program za upravljanje zračnega prevoza (AMP), ciljne stroške in zgornje meje stroškov, ki so jih odobrili udeleženci, za izvedbo trenutne naloge NAMP. NAMP je po posvetovanju z usmerjevalnim odborom SAC pridobil zrakoplove C-17 in druga sredstva ter upravlja in zagotavlja logistično podporo, rezervne dele in druge vzdrževalne dejavnosti, ki so bile odobrene z memorandumom. Poleg tega NAMP lahko tudi opravi naložbe v infrastrukturo glavne operativne baze.
- 6.1.1 Naloge NAMP vključujejo pridobitev in podporo zrakoplovom C-17, sredstvom, ki so povezana z njimi, in infrastrukturi ter zagotovitev finančnih, tehničnih, logističnih in upravnih storitev za vojaške sile, ki uporabljajo zrakoplove, katerih lastnik je NAMP. Naloga vključuje tudi druge naloge, ki jih usmerja usmerjevalni odbor SAC. To ne vključuje poletov z zrakoplovi C-17.

- 6.1.2 Odbor NAM PB bo kot upravljavski organ NAMP nadzoroval funkcije urada NAM PO. Pri izvajanju svojih odgovornosti se odbor NAM PB posvetuje z usmerjevalnim odborom SAC, s čimer zagotovi, da dejavnosti NAMP v celoti podpirajo splošni Program SAC. Če usmerjevalni odbor SAC odloči, da je treba zahteve nalog NAMP pregledati, bo o pregledanih zahtevah obvestil odbor NAM PB. Telesi se bosta posvetovali in odločili, katero je najboljše sredstvo za pregled nalog NAMP v skladu s pogoji memoranduma. Če nalog NAMP ni mogoče pregledati v skladu s pogoji memoranduma, bo odbor NAM PB skupaj z usmerjevalnim odborom SAC poskušal spremeniti memorandum v skladu s 30. členom (Sprememba, odstop in prenehanje veljavnosti) memoranduma.
- 6.2 Udeleženci predvidevajo, da se bo oblika NAMP s časom razvila in ustrezala njihovim potrebam, ko bo NAMP pridobil zrakoplove C-17 in druga sredstva. Udeleženci nameravajo urad NAM PO in težki letalski polk (HAW) v podporo Programu SAC namestiti skupaj.
- 6.2.1 Pri izvajanju memoranduma bo odbor NAM PB ob neskladnosti med 2. delom (Aktivnosti NAMP in NAM PO) memoranduma in Ustanovno listino NSPO po potrebi zahteval, da Severnoatlantski svet spremeni Ustanovno listino. Če NAC ne more odobriti spremembe Ustanovne listine, bodo udeleženci določili, kako ukrepati.
- 6.3 Naloge, sestavo in postopke NAMP urejata memorandum in Ustanovna listina NSPO.
- 6.4 Udeleženec lahko z NAMP komunicira prek svojega predstavnika v odboru NAM PB.
- 6.5 Odbori in delovne skupine:
- 6.5.1 Odbor NAM PB lahko ustanovi odbore in delovne skupine, sestavljene iz predstavnikov udeležencev in/ali nacionalnih strokovnjakov. Ti odbori in delovne skupine bodo odboru NAM PB svetovali in pomagali pri izvajanju njegovih dolžnosti ter mu predložili priporočila, ki jih bo odbor NAM PB upošteval pri odločanju. Podrobnosti bodo zabeležene v opisu pristojnosti in nalog odborov in delovnih skupin, ki jih bo odobril odbor NAM PB.
- 6.6 Pooblastila:
- 6.6.1 Poleg področij, opredeljenih v Ustanovni listini NSPO, bo odbor NAM PB kot upravljavski organ NAMP ob posvetovanju s poveljnikom težkega letalskega polka (CC/HAW) odgovoren tudi za vodenje konfiguracij zrakoplovov C-17 in sistemov, ki so v lasti NAMP.
- 6.7 Kategorije osebja:
- 6.7.1 Urad NAM PO je lahko sestavljen iz:
- 6.7.1.1 tiste vrste osebja, ki na temelju sporazuma, sklenjenega v skladu s XVII. členom Ottawskega sporazuma, med generalnim sekretarjem zveze Nato in državami članicami Nata v NAMP predstavljajo mednarodno osebje Nata. Za tako osebje veljajo, če Severnoatlantski svet izrecno ne odloči drugače, predpisi Nata o civilnem osebju, vključno s tistimi določbami, ki se nanašajo

na sistem socialne varnosti, sklad vzajemne pomoči in pokojninske sheme. Ko bo odbor NAM PB potrdil navedene predpise, bo nadzorni svet agencije (ASB) zagotovil, da je število položajev, določenih v takih kategorijah, omejeno na tiste, za katere se zahtevajo z njimi povezani privilegiji in imunitete.

- 6.7.1.2 vojaško in civilno osebje, zajeto v Sporazumu med pogodbenicami Severnoatlantske pogodbe o statusu njihovih sil, sklenjenim 19. junija 1951 v Londonu (NATO SOFA); Sporazumu med državami pogodbenicami Severnoatlantske pogodbe in drugimi državami, ki sodelujejo v Partnerstvu za mir, o statusu njihovih sil (PzM SOFA) z dne 19. junija 1995; ali vseh drugih dogovorih, sklenjenih v zvezi s tem med Natom in državo gostiteljico ali med udeležencem in državo gostiteljico.
- 6.7.1.3 tistega osebja, ki nima mednarodnega pravnega statusa.

#### 7. člen Pridobitev in lastništvo

- 7.1 Vsi zrakoplovi C-17 in druga sredstva, ki jih pridobi NAMP, bodo pridobljena v imenu Nata in kot lastnina NAMP.
- 7.2 Udeleženci kot predstavniki držav članic NAM uresničujejo vse pravice in dolžnosti, ki izhajajo iz lastništva zrakoplovov C-17 in drugih sredstev NAMP.
- 7.3 Udeleženci med pridobivanjem, upravljanjem in uporabo zrakoplovov C-17 in drugih sredstev obdržijo vse pravice, odgovornosti in obveznosti.
- 7.4 Vsa sredstva, ki jih program SAC pridobi zunaj Evropske unije za uvoz v Evropsko unijo, bodo uvožena v državo članico Nata.
- 7.5 Pravni in finančni status obstoječih in prihodnjih objektov za namestitvev in infrastrukture glavne operativne baze, ki jih uporabljata NAMP/urad NAM PO in težki letalski polk (HAW), bo skladen z memorandumom in drugimi sporazumi z državo gostiteljico.

#### 8. člen

##### Finančna načela in postopki

- 8.1 Udeleženci se strinjajo, da izvedba odgovornosti iz memorandumu ne bo stala več od zgornje meje stroškov za Program SAC v višini 5.311,587 milijonov USD v USD iz izhodiščnega leta (BY) 2007, vključno z operacijami v obdobju 26 let, skladno s priložo B (Finančne zadeve) memorandumu. Program SAC je sestavljen iz dveh segmentov in možnosti za nakup simulatorja.
- 8.1.1 Segment pridobitev: najvišji dovoljeni strošek za ta segment je 1.139,525 milijonov USD iz izhodiščnega leta 2007.
- 8.1.2 Segment operacij: najvišji dovoljeni letni strošek za ta segment je 159,288 milijonov USD iz izhodiščnega leta 2007.

- 8.1.3 Možnost simulatorja: najvišji dovoljeni strošek za ta segment je 30,574 milijonov USD iz izhodiščnega leta 2007.
- 8.2 Zgornje meje stroškov Programa SAC lahko udeleženci spremenijo le s spremembo memoranduma, skladno s 30. členom (Sprememba, odstop in prenehanje veljavnosti) memoranduma.
- 8.3 Udeleženci si bodo kar najbolj prizadevali, da bodo izvedli delo, opredeljeno v 3. členu (Cilji in obseg) memoranduma, in izpolnili svoje odgovornosti v skladu z memorandumom v okviru ciljnih stroškov Programa SAC, kot je opredeljeno v prilogi B (Finančne zadeve) memoranduma. Razlika med zgornjo mejo stroškov Programa SAC in ciljnim stroški Programa SAC bo veljala le kot rezervni načrt, upravljal pa jo bo odbor NAM PB po posvetovanju z usmerjevalnim odborom SAC ali po njegovem pooblastilu v skladu s finančnimi pravili in postopki NAMP (NFRP). Če bo vodja programa NAM PM kadar koli in iz katerega koli razloga menil, da bodo ciljni stroški Programa SAC preseženi, bo o tem takoj obvestil odbor NAM PB ter določil novo oceno stroškov Programa SAC skupaj s spremljevalno dokumentacijo. Odbor NAM PB bo vodji programa NAM PM svetoval, kako ukrepati.
- 8.3.1 Segment pridobitev: najvišji dovoljeni strošek za ta segment je 1,083.940 milijonov USD iz izhodiščnega leta 2007.
- 8.3.2 Segment operacij: najvišji dovoljeni letni strošek za ta segment je 133.159 milijonov USD iz izhodiščnega leta 2007.
- 8.3.3 Možnost simulatorja: najvišji dovoljeni strošek za ta segment je 27.980 milijonov USD iz izhodiščnega leta 2007.
- 8.4 Vsak udeleženec bo prispeval pravičen delež stroškov Programa SAC, ki vključujejo administrativne stroške in stroške zahtevkov, in bo prejel pravičen delež rezultatov Programa SAC.
- 8.5 Delež stroškov udeležencev bo temeljil na naslednjem:
- 8.5.1 Udeleženci bodo imeli v Programu SAC segment pridobitev in segment operacij. V segmentu operacij obstaja razlika med fiksnimi in spremenljivimi stroški.
- 8.5.1.1 Segment pridobitev. Delež udeleženca Ministrstva za obrambo Združenih držav Amerike bo en zrakoplov C-17 ali ekvivalent zrakoplova (kot nefinančni prispevek) ter ustrezna podpora iz Programa SAC s tremi zrakoplovi. Vzpostavljen bo postopek za prenos lastništva tega zrakoplova C-17 na NAMP. Preostala dva zrakoplova C-17 in ustrezno podporo si bodo delili drugi udeleženci na podlagi njihovih deležev stroškov iz tabele 1 (Delež stroškov za segment pridobitev) v prilogi B (Finančne zadeve) memoranduma. Trije zrakoplovi C-17 bodo v bloku 17 (Block 17) ali višje.
- 8.5.1.2 Segment operacij. Za fiksne in spremenljive stroške v tem segmentu velja drugačna ureditev delitve stroškov.
- 8.5.1.2.1 Fiksni stroški. Ti stroški so neposredno povezani s Programom SAC in nanje kratkoročno ne vplivajo dejanske ure letenja v primerjavi z načrtovanimi. Delili se bodo med napovedane ure letenja (tabela 2 (Delež stroškov za segment

operacij) v prilogi B (Finančne zadeve) memoranduma). Stroški v tej kategoriji vključujejo med drugim nadaljnje primere Nabave in storitev Vlade ZDA na obrambnem področju (FMS) za podporo zrakoplovom, upravne stroške, povezane z NAMP in težkim letalskim polkom (HAW), posredno podporo v glavni operativni bazi, usposabljanje posebej za težki letalski polk (HAW) in vzdrževanje objektov.

- 8.5.1.2.2 Spremenljivi stroški. Ti stroški, ki so vključeni med drugim v tabelo 3 (Deleži stroškov po kategorijah) v prilogi B (Finančne zadeve) memoranduma, nastanejo kot rezultat izvajanja naloge in bo(-do) zato udeleženec(-ci) poravnava(-i) stroške za dejanske ure letenja. Pozivi k financiranju bodo opravljeni v skladu s proračunom na podlagi napovedanih ur letenja, ki se letno prilagodijo, ko so znani dejanske ure letenja in stroški.
- 8.5.1.2.2.1 Večina spremenljivih stroškov bo izračunana na podlagi povprečnih stroškov v koledarskem letu za dogovorjene storitve, vključno z (med drugim) gorivom, potrošim materialom in nastanitvijo članov posadke. Stroški se bodo sešteli in nato porazdelili po dejanskih urah letenja udeležencev za vse naloge v koledarskem letu.
- 8.5.1.2.2.2 Oskrba z gorivom v zraku in letališke storitve bodo izjema in bodo izračunane na podlagi povprečnih stroškov v okviru vsake opravljene naloge in porazdeljeni po dejanskih urah letenja udeleženca(-ev) v okviru naloge.
- 8.5.2 Tabela 3 (Deleži stroškov po kategorijah) v prilogi B (Finančne zadeve) memoranduma prikazuje deleže stroškov na podlagi kategorije stroškov, kot je opisano zgoraj.
- 8.6 Zgornja meja stroškov programa in ciljni stroški programa so predstavljeni v USD v izhodiščnem letu 2007. Za določitev proračunskih zahtev bodo stroški usklajeni z inflacijo.
- 8.7 Udeleženci se bodo skupaj dogovorili o postopkih finančnega upravljanja, skladno s katerimi bo deloval Program SAC. Ti postopki, ki morajo biti skladni z nacionalnimi računovodskimi in revizijskimi zahtevami, so podrobno opisani v NFRP, ki se uporablja tudi kot dokument o postopkih finančnega upravljanja (FMPD). Vključevali bodo metodo za knjiženje nacionalnih prispevkov v dobro, kar bo omogočalo vzdrževanje deležev stroškov iz tabele 2 (Delež stroškov za segment operacij) v prilogi B (Finančne zadeve) memoranduma, razen če ne bo dogovorjeno drugače. Odbor NAM PB lahko po posvetovanju z usmerjevalnim odborom SAC odobri spremembe ali dopolni NFRP.
- 8.8 Indeksi inflacije, ki bodo uporabljeni, so indeksi Ministrstva za obrambo ZDA in so dokumentirani v NFRP. Odbor NAM PB lahko v podporo Programu SAC izbere najustreznejši indeks inflacije.
- 8.9 Udeleženci bodo zagotovili, da bodo njihovi finančni prispevki Programu SAC na voljo, kot je določeno v NFRP. Če udeleženec ne bo zagotovil sredstev, kot zahteva urad NAM PO, bo nosil finančne kazni, doplačila ali plačila, ki bodo izšla iz tega. Pred izrekom takih kazni, doplačil ali plačil bo urad NAM PO zadevnega udeleženca o tem obvestil in se, če bo tako zahteval udeleženec, posvetoval z udeleženci glede zneska in primernosti finančnih kazni, doplačil ali plačil, ki bodo izrečeni.

- 8.10 Veljala bodo naslednja finančna načela in postopki:
- 8.10.1 Urad NAM PO bo pripravil urnik plačil, ki bo odražal delež stroškov programa SAC vsakega udeleženca.
- 8.10.2 Udeleženci bodo urad NAM PO pozvali, da zahteva finančne prispevke, vzdržuje svoje račune ter izplača ali odobri izplačilo sredstev Programa SAC, kot je zahtevano skladno s pogoji pogodb ter za vsakodnevno vodenje Programa SAC.
- 8.10.3 Udeleženci bodo od urada NAM PO zahtevali, da odpre komercialne račune v imenu NAMP v kateri koli ali vseh uporabljenih valutah in v kateri koli ali vseh državah udeležencev. Urad NAM PO mora biti sposoben prepoznati prispevke vsakega udeleženca in s tem povezane obresti. Obresti bodo pripisane vsakemu udeležencu.
- 8.10.4 Valuta Programa SAC je USD. Bremenitve in odobritve bodo za vsakega udeleženca določene v sorazmerju z njegovim stroškovnim deležem v USD.
- 8.10.5 Vse bančne stroške, ki nastanejo, ko udeleženec prenese sredstva na račune Programa SAC, bo poravnal udeleženec. Vsi bančni stroški, ki nastanejo pri opravljanju plačil, bodo poravnani z računov NAMP. Vse nastale obresti bodo pripisane na vsak račun, dobil pa jih bo udeleženec ali pa bodo uporabljene za kompenzacijo prihodnjih plačil.
- 8.10.6 Za zagotovitev primerne financiranja programa bodo udeleženci od urada NAM PO zahtevali vsaj letno pripravo in posodobitev proračunov Programa SAC. Načrti bodo opredelili vse načrtovane izdatke in prispevke. Proračune bo odobril odbor NAM PB po posvetovanju s usmerjevalnim odborom SAC ali njegovem pooblastilu v skladu z NFRP ter tako potrdil, da so proračuni ustrezni za doseganje ciljev in obsega memorandumu.
- 8.10.7 Udeleženci bodo zagotovili, da bo urad NAM PO vodil ustrezne računovodske evidence za Program SAC. Podatki iz teh evidenc bodo na zahtevo na voljo udeležencem. Udeleženci bodo zagotovili, da bo urad NAM PO pripravil letne računovodske izkaze/poročilo, ki se bodo oddali odboru NAM PB in ki bodo med drugim navajali prispevke in plačila Programu SAC, ki jih bo treba opraviti.
- 8.10.8 Pogodbe bodo običajno sklenjene in plačane v valuti izvajalca, zato izvajalci ne smejo realizirati finančne izgube ali dobička prek nihanj v menjalnem tečaju.
- 8.10.9 Vsi udeleženci bodo v svojem imenu sprejeli revizijske storitve drugega udeleženca, kot da so jih izvedli sami.
- 8.10.10 Konsolidirane letne računovodske izkaze NSPO, vključno z uradom NAM PO, bo letno revidiral IBAN skladno z 59. členom in s prilogo II Ustanovne listine NSPO in NFRP.
- 8.10.11 Revizijska poročila, ki jih pripravi IBAN, bo urad NAM PO poslal vsem udeležencem najpozneje v 30 dneh od prejema.
- 8.10.12 Spodaj navedene stroške v celoti krije udeleženec (-ci), ki jih povzroči ali v imenu katerega so nastali:



- 8.10.12.1 stroške, povezane z nacionalnim zastopanjem v odboru NAM PB, usmerjevalnem odboru SAC in z njima povezanimi sestanki odborov in delovnih skupin;
- 8.10.12.2 Vse stroške prispevkov delovne sile za dolžnost v težkem letalskem polku (HAW), razen kot je navedeno v odstavku 21.3. 21. člena (Finančna načela in postopki za težki letalski polk) memorandumu;
- 8.10.12.3 Vse stroške za usposabljanje osebja težkega letalskega polka (HAW), ki niso bili predhodno odobreni po kategorijah, kot so plačljivi iz proračuna za operacije SAC;
- 8.10.12.4 Dnevnice za osebje težkega letalskega polka (HAW), razen nastanitve, v času potovanja za nalogo iz Programa SAC;
- 8.10.12.5 Stroški, povezani s katerikoli izrednimi nacionalnimi potrebami, ki jih identificira(-jo) udeleženec(-ci) in
- 8.10.12.6 Vsi drugi stroški zunaj obsega memorandumu.
- 8.10.13 Postopki za sprejem sredstev in opravljenih storitev so opredeljeni v NFRP.
- 8.10.14 Če vodja programa NAM PM predvidi, da bo zgornja meja stroškov za segment operacij presežena zaradi izrednih okoliščin, bo vodja programa NAM PM poiskal odobritev udeležencev prek odbora NAM PB in ob posvetovanju z usmerjevalnim odborom SAC, da bi v okviru NFRP na voljo dobili dodatna sredstva. Taka sredstva so zunaj okvira običajnih prispevkov, opisanih v NFRP, in zato zanje ne velja zgornja meja stroškov za segment operacij.
- 8.10.15 Od skupnega števila 3500 ur letenja so v tabeli 2 (Delež stroškov za segment operacij) v prilogi B (Finančne zadeve) memorandumu navedene (morebitne) pogojno dostopne ure letenja, katerih spremenljivi in dodatni fiksni stroški nimajo finančnega kritja. Če poveljnik težkega letalskega polka (HAW/CC) ugotovi in potrdi, da je kaj od teh ur na razpolago za koriščenje, jih udeleženec lahko koristi. Če jih koristi, plača s tem povezane spremenljive in vse fiksne stroške, ki so ugotovljeni, in sicer v povezavi s tistimi urami letenja, za katere se finančna sredstva zagotavljajo v skladu z Ustanovno listino NAMO, člen 42(e)(3). Takšna sredstva so zunaj okvira normalnih prispevkov, opisanih v Ustanovni listini NAMO 42(e)(1) in zato zanje ne veljajo ciljni stroški in zgornja meja stroškov za segment operacij. Postopki bodo navedeni v CONOPS in NFRP.
- 8.10.16 Sklad za letalske incidente/nesreče (AIF) bo vzpostavljen v letnem proračunu za operacije SAC kot dobroimetje. Ker je AIF operativni sklad, se vodji programa NAM PM pred uporabo sklada ne bo treba posvetovati z nikomer, razen s predsednikom usmerjevalnega odbora SAC in odbora NAM PB, potem ko mu bo dodeljena ustrezna razpolagalna pravica in bo na voljo gotovina za AIF nabave. Ta proračunska postavka bo skladna z NFRP.

- 9.1 Urad NAM PO bo v okviru pooblastil, delegiranih od NSPA, in v skladu s proračunom, potrjenim od odbora NAM PB, sklepal pogodbe za NAMP v imenu Nata. Pogodbe bodo skladne z določbami Ustanovne listine NSPO, memoranduma in finančnih predpisov Nata. Urad NAM PO bo zagotovil, da bodo vse pravice, zagotovljene v tem okviru, zagotovljene za in v imenu zadevnih upravičencev.
- 9.1.1 Urad NAM PO bo udeležencem in NAMP v okviru pogodb in podizvajalskih pogodb zagotovil vse nepreklicne pravice do brezplačne uporabe, kopiranja in spreminjanja informacij za namen in po potrebi upravljanja Programa SAC ter uporabo, nadgradnjo, podporo, vzdrževanje in remont zrakoplovov C-17 in sredstev.
- 9.1.2 Kjer bo mogoče, se bo konkurenca na vseh ravneh pogodb kar najbolj izkoristila. Predvsem bo izvajalec pogodbeno zavezan, da konkurenco kar najbolj izkoristi, pri tem pa kar najbolj zmanjša tehnično tveganje in poveča stroškovno učinkovitost.
- 9.2 Pogodbe, ki jih upravlja urad NAM PO, morajo vključevati določbo, ki zagotovi, da so tvegana področja ustrezno obravnavana. Urad NAM PO in odbor NAM PB lahko uporabita neodvisne osebe, odgovorne za obvladovanje tveganja, za merjenje sposobnosti izvajalca, da doseže cilje Programa SAC v okviru predpisanih omejitev stroškov in urnika. Če bodo v času izvajanja Programa SAC uporabljene neodvisne osebe, odgovorne za obvladovanje tveganja, bodo pogodbe določale, da bo tem osebam odobren dostop do istih podatkov kot odboru NAM PB in uradu NAM PO.
- 9.3 Urad NAM PO bo zagotovil, da bodo naslednje določbe vključene v potencialne pogodbe (ter od izvajalcev zahteval, da to vključijo v podizvajalske pogodbe): določbe, ki izpolnjujejo zahteve memoranduma, vključno z 10. členom (Prodaja in prenosi tretji strani), 23. členom (Razkritje in uporaba podatkov), 25. členom (Varnostni dogovori), in 31. členom (Končne določbe), vključno z določbami o nadzoru izvoza, določbami, skladnimi z memorandumom, predvsem določbami o odstavkih 9.4 in 9.5 tega člena.
- 9.4 Urad NAM PO bo zagotovil, da bo njegove izvajalce pravno obvezovala zahteva, da ne bodo prenašali ali drugače uporabljali podatkov, katerih izvoz se nadzoruje, ki jih bo posredoval udeleženec iz katerega koli razloga, razen za namene, odobrene v okviru memoranduma. Prav tako bodo izvajalci pravno obvezani, da ne bodo prenašali podatkov, katerih izvoz se nadzoruje, drugim izvajalcem ali podizvajalcem, razen če ni bil izvajalec ali podizvajalec pravno obvezan, da omeji uporabo podatkov, katerih izvoz se nadzoruje, za namene, odobrene v okviru memoranduma. Podatke, katerih izvoz se nadzoruje, ki jih posreduje udeleženec v skladu z memorandumom, lahko urad NAM PO prenese svojim izvajalcem le, če so bili vzpostavljeni pravni dogovori, kot zahteva ta odstavek.
- 9.5 Urad NAM PO bo zagotovil, da bo potencialne izvajalce pravno obvezovala zahteva, da ne bodo prenašali ali drugače uporabljali podatkov, katerih izvoz se nadzoruje, ki jih bo posredoval udeleženec iz katerega koli razloga, razen kot odgovor na ponudbo, izdano za memorandum in odobreno v njegovem okviru. Potencialni izvajalci ne bodo pooblaščen za nobeno drugo uporabo, razen kot odgovor na ponudbo, če jim pogodba ni bila dodeljena. Prav tako bodo potencialni izvajalci pravno zavezani, da ne bodo prenašali podatkov, katerih

izvoz se nadzoruje, potencialnim podizvajalcem, razen če je bil potencialni podizvajalec pravno zavezan, da omeji uporabo podatkov, katerih izvoz se nadzoruje, za odgovor na ponudbo. Podatke, katerih izvoz se nadzoruje, ki jih posreduje udeleženec v skladu z memorandumom, lahko urad NAM PO prenese svojim potencialnim izvajalcem le, če je bil vzpostavljen pravni dogovor, kot zahteva ta odstavek. Na zahtevo udeleženca, ki posreduje podatke, bo urad NAM PO identificiral svoje potencialne izvajalce in podizvajalce, ki bodo prejeli podatke, katerih izvoz se nadzoruje.

- 9.6 Urad NAM PO bo zagotovil vključitev v pogodbe ter od izvajalca(-ev) zahteval, da podizvajalske pogodbe vsebujejo določbe o reviziji pogodb v imenu NAMP in udeležencev pri nekonkurenčnih ponudbah.
- 9.7 Urad NAM PO bo zagotovil vključitev jezika, ki bo pravno obvezoval izvajalce do zahteve, da bo obveščen o vsakem predvidenem višanju stroškov, spremembi urnika ali težavah z izvedbo katere koli pogodbe. Če bo težava (-e) dovolj velika, da bo negativno vplivala na stroške, urnik ali izvedbo Programa SAC, kot je opisano v memorandumu, bo urad NAM PO zahteval, da ga izvajalci nemudoma obvestijo o situaciji in priporočenih ukrepih za rešitev težav.
- 9.8 Če se urad NAM PO odloči, da je potrebna revizija katere koli pogodbe, ki jo bo sklenil, bodo te storitve pridobljene prek odgovornih organov udeleženca, na katerega ozemlju je izvajalec ali podizvajalec, skladno z vsemi obstoječimi dogovori med udeleženci ter z nacionalnimi pravilniki in predpisi v zvezi s tem. Stroške revizije pogodbe bo kril udeleženec, na katerega ozemlju se storitve izvajajo. Za izvajalce s sedežem zunaj ozemlja udeležencev bodo sklenjeni posebni dogovori za revizijo pogodbe, ki jih bo pripravil urad NAM PO. Stroške take revizije pogodbe si bodo delili udeleženci v skladu z deleži stroškov iz tabele 2 (Delež stroškov za segment operacij) v prilogi B (Finančne zadeve) memorandumu. Odbor NAM PO bo vnaprej obveščen in bo vnaprej prejel informacije, vključno z revizijo pogodbe in izvedenimi pogajanjmi.
- 9.9 Za izpolnitev zahtev v zvezi s Programom SAC lahko urad NAM PO sklene pogodbe ali zaprosi eno ali več Natovih agencij, da dodeli pogodbo.

#### 10. člen

##### Prodaja in prenosi tretji strani

- 10.1 NAMP in udeleženci ne bodo prodali, prenesli lastninske pravice, razkrili ali prenesli lastništva informacij ali opreme, ki vsebuje te informacije, ali skupno pridobljene programske opreme in materialov tretji strani brez predhodnega pisnega soglasja odbora NAM PB ter ustreznih vladnih organov drugih udeležencev. Poleg tega udeleženci in NAMP ne bodo dovolili take prodaje, razkritja ali prenosa, tudi od lastnika izdelka, brez predhodnega pisnega soglasja odbora NAM PB ter ustreznih vladnih organov drugih udeležencev. Soglasje ne bo podano, razen če se ustrezni vladni organi predvidenega prejemnika oziroma prejemnikov pisno dogovorijo, da prejemnik:
- 10.1.1 ne bo ponovno prenesel ali dovolil nadaljnjega ponovnega prenosa takih izdelkov ali informacij in

- 10.1.2 bo uporabil ali dovolil uporabo takih izdelkov ali informacij le za namene, ki so jih opredelili udeleženci.
- 10.2 Nobeno soglasje, zahtevano v skladu s tem členom, glede prodaje, razkritja ali prenosa informacij ali skupno pridobljene programske opreme in materialov ne bo zavrnjeno, razen zaradi zunanje politike, nacionalne varnosti ali nacionalne zakonodaje. Noben udeleženec ne bo zavrnil odobritve prodaje ali prenosa tretji strani, če bi bil pripravljen odobriti nacionalno prodajo, razkritje ali prenos istih informacij ali opreme tej tretji strani.
- 10.3 Za prodajo opreme, razvite ali ustvarjene v skladu z memorandumom, ali njen prenos tretji strani se lahko plača dajatve, ki si jo bodo delili udeleženci. Pred prodajo ali drugim prenosom bodo odbor NAM PB in udeleženci določili znesek dajatve in postopek za oceno dajatve. Kljub temu pa lahko vsak udeleženec zniža ali se odpove povrnitvi svojega deleža dajatve v skladu z nacionalno zakonodajo, predpisi in prakso. Stroške, povrnjene udeležencem, si bodo slednji delili skladno s svojimi prispevki k temu delu Programa SAC in pri tem upoštevali, če udeleženec zniža ali se odpove povračilu stroškov.
- 10.4 Ne glede na druge določbe tega člena mora biti razkritje informacij skladno z nacionalno politiko o razkritju, zakonodajo in predpisi udeleženca.

#### 11. člen

##### Prenosi opreme in materialov

- 11.1 Vsak udeleženec lahko na drugega udeleženca ali NAMP prenese opremo in material, ki sta opredeljena kot potrebna za izvedbo naloge NAMP. Odobritev vseh prenosov bo skladna z nacionalno zakonodajo in predpisi.
- 11.2 Na zahtevo vključenih udeležencev bo urad NAM PO vzdrževal seznam vse opreme in materiala, prenesenih v skladu z memorandumom.
- 11.3 Udeleženec prejemnik ali NAMP bo preneseno opremo in material uporabljal le za namene memoranduma. Oprema in material bosta ostala lastnina udeleženca, ki ju je zagotovil. Poleg tega bo udeleženec prejemnik opremo in material ohranjal v dobrem stanju, ju popraviljal in ohranjal v delujočem stanju. Razen če se je udeleženec, ki je opremo in material zagotovil, strinjal, da se prenesena oprema in material lahko izrabita ali drugače uporabljata brez povračila stroškov temu udeležencu, bo udeleženec prejemnik ali NAMP opremo in material vrnil udeležencu, ki ju je zagotovil, v dobrem stanju, kot jo je prejel, razen razumne obrabe, ali pa plačal stroške za vrnitev opreme in materiala v tako stanje. Če sta oprema in material tako poškodovana, da ju ni mogoče ekonomično popraviti, bo udeleženec prejemnik ali NAMP opremo in material vrnil udeležencu, ki ju je zagotovil (razen če ta udeleženec pisno ne določi drugače) in plačal vnaprej dogovorjeno nadomestno vrednost. Če se oprema in material izgubita ali sta ukradena, bo udeleženec prejemnik ali NAMP udeležencu, ki ju je zagotovil, izdal potrdilo o izgubi in plačal vnaprej dogovorjeno nadomestno vrednost.
- 11.4 Udeleženec, ki je zagotovil opremo in material, si bo prizadeval, da bosta oprema in material dobavljena v delujočem in uporabnem stanju, skladno s predvidenim namenom. Toda ta udeleženec ne zagotavlja primernosti opreme

in materiala za določen namen ali uporabo in se ne zavezuje, da bo spremenil, izboljšal ali prilagodil opremo in material ali njune dele.

- 11.5 Udeleženec, ki je opremo in material zagotovil, bo opremo in material prenesel za odobreno obdobje, razen če se s pisno spremembo to obdobje podaljša in če trajanje ne bo preseglo obdobja, ki so ga določili vključeni udeleženci ali NAMP.
- 11.6 Udeleženec, ki je opremo in material zagotovil, bo na lastne stroške dostavil opremo in material udeležencu(-em) prejemniku(-om) ali NAMP na odobreno lokacijo(-e). Odgovornost za opremo in material se bo ob prejemu prenesla z udeleženca, ki ju je zagotovil, na udeleženca(-e) prejemnika(-e) ali NAMP. Za vsak nadaljnji prevoz je odgovoren udeleženec prejemnik ali NAMP.
- 11.7 Udeleženec, ki je opremo in material zagotovil, bo udeležencu(-em) prejemniku(-om) ali NAMP posredoval informacije, potrebne za uporabo opreme in materiala.
- 11.8 Ob prejemu bo udeleženec prejemnik ali NAMP opremo in material pregledal in popisal. Udeleženec prejemnik ali NAMP bo opremo in material pregledal in popisal tudi pred vrnitvijo (razen če bosta oprema in material iztrošena ali izrabljena).
- 11.9 Ob izteku ali prenehanju obdobja prenosa, ki so ga določili vključeni udeleženci ali NAMP (z upoštevanjem podaljšanja), ali ob koncu, izteku ali prenehanju veljavnosti programa SAC, odvisno do česa pride prej, bo udeleženec(-ci) prejemnik(-i) ali NAMP opremo in material na svoje stroške vrnil udeležencu, ki ju je zagotovil, na dogovorjeni lokaciji. Za vsak nadaljnji prevoz je odgovoren udeleženec, ki je opremo in material zagotovil.
- 11.10 Udeleženec(-ci) prejemnik(-i) ali NAMP bo zagotovil pisno obvestilo o izrabi ali iztrošenju opreme in materiala, odobrenima za tako izrabo ali iztrošenje. Če do predvidene izrabe ali iztrošenja ne pride, bo udeleženec(-ci) prejemnik(-i) ali NAMP opremo in material na svoje stroške vrnil udeležencu, ki ju je zagotovil, na odobreno lokacijo, razen če udeleženec, ki ju je zagotovil, ne določi drugače. Za vsak nadaljnji prevoz je odgovoren udeleženec, ki je opremo in material zagotovil.
- 11.11 Udeleženci in programski urad NAM bodo z vsemi razumnimi sredstvi zaščitili pravice intelektualne lastnine, opreme in materiala.
- 11.12 Udeleženci si bodo prizadevali zagotoviti vire, opremo in osebje, potrebne za doseg ciljev memoranduma.

## 12. člen

### Odgovornost in zahtevki NAMP

- 12.1 Udeleženci so odgovorni za obveznosti, ki izhajajo iz dejavnosti NAMP.
- 12.1.1 Odgovorni so predvsem za vse obveznosti, ki izhajajo iz lastništva NAMP zrakoplovov C-17 ter iz izvajanja naloge NAMP. Udeleženci so prav tako skupno in neposredno odgovorni Natu in tretjim stranem.

- 12.2 Udeleženci si bodo prek odbora NAM PB prizadevali obravnavati, oceniti in reševati zahteve, vložene proti NAMP:
- 12.2.1 V okviru odbora NAM PB bo ustanovljen odbor za zahteve, ki bo prejemal, registriral in pripravljaj zahteve, vložene proti NAMP, in jih posredoval odboru NAM PB skupaj s predlogom o reševanju zahtevka. Prav tako bo zahteve beležil. Odbor NAM PB bo razvil in odločil o pristojnostih in nalogah odbora za zahteve.
- 12.2.2 Pri reševanju zahtevkov bodo odbor NAM PB zavezovale določbe memoranduma in veljavna nacionalna in mednarodna zakonodaja, med drugim tudi Ottawski sporazum.
- 12.2.3 Stroške, ki bodo nastali pri reševanju zahtevkov, bodo krili udeleženci skladno s tabelo 2 (Delež stroškov za segment operacij) pridobitev) v prilogi B (Finančne zadeve) memoranduma.
- 12.2.4 Zahtevki, ki izhajajo iz katere koli pogodbe, dodeljene v podporo memorandumu, bodo rešeni skladno z določbami pogodbe. Udeleženci izvajalcem ne bodo povrnili škode za zahteve tretjih strani.
- 12.2.5 Za ta člen se zaposleni in zastopniki izvajalcev ne štejejo za civilno osebje udeleženca.

### **3. DEL: OPERACIJE**

#### 13. člen

##### Uvod

- 13.1 Usmerjevalni odbor SAC je odgovoren za nadzor uporabe zrakoplovov C-17 ter dejavnosti težkega letalskega polka (HAW).
- 13.2 Zrakoplovi C-17 in pripadajoča podpora bodo upravljani in podprti v skladu z določbami 3. člena (Operacije) memoranduma, kot je v nadaljevanju opisano v konceptu delovanja in konceptu podpore.
- 13.2.1 Odbor SAC bo odobril koncept delovanja in koncept podpore ter vse spremembe teh dokumentov.
- 13.3 Udeleženci, tudi kot države članice NAM, ki uresničujejo svoje pravice, izhajajoče iz Ustanovne listine NSPO, vzpostavijo ustrezne zastopniške organe, kot je to določeno v 3. delu memoranduma.

#### 14. člen

##### Država zastave za zrakoplov C-17

- 14.1 Zrakoplovi C-17 bodo označeni in registrirani v skladu z ustrezno zakonodajo in predpisi države zastave. Zrakoplovi C-17 se štejejo za državne zrakoplove za vojaške namene države zastave. Država zastave bo prevzela odgovornosti, povezane z registracijo, označevanjem (nanašanjem oznak), certifikacijo začetne plovnosti ter nadzorom stalne plovnosti zrakoplovov C-17. Država zastave se bo uporabljala kot država upravljavka.

- 14.1.1 Certifikacija plovnosti:
- 14.1.1.1 Država zastave bo zagotovila, da se začetna certifikacija izvede v skladu z nacionalnimi zakoni in predpisi ter s konceptom delovanja. Država zastave bo nadzorovala stalno plovnost v skladu z nacionalnimi zakoni in predpisi ter zagotovila skladnost s konceptom delovanja.
- 14.1.1.2 Država zastave bo vzpostavila potrebne postopke v skladu s svojimi nacionalnimi zakoni in predpisi za certifikacijo zrakoplovov C-17 ter nadzor stalne plovnosti v obdobju njihovega življenjskega cikla. Ti postopki bodo razviti z usklajevanjem z udeleženci. Postopki bodo opisali naloge in odgovornosti nacionalnega letalskega organa (NAA) države zastave, NAMP in težkega letalskega polka (HAW).
- 14.2 Udeleženci bodo državi zastave zagotovili vire, potrebne za registracijo, začetno certifikacijo in nadzor stalne plovnosti. Stroški bodo razdeljeni v skladu s tabelo 2 (Delež stroškov za segment operacij) v prilogi B (Finančne zadeve) memoranduma, obdelal pa jih bo urad NAM PO.
- 14.3 Država zastave bo prevzela odgovornosti, ki se nanašajo na njene državne zrakoplove v mednarodnem zračnem prostoru ali na ozemlju tretjih držav. Te odgovornosti veljajo ne glede na narodnosti letalske posadke ali tovora. Drugi udeleženci bodo prevzeli svoje odgovornosti, ki veljajo za njihovo vlogo pri imenovanju članov posadke, ki bodo na razpolago državnim zrakoplovom države zastave ali kadar imajo na krovu tovor ali osebje.
- 14.4 Diplomatska dovoljenja:
- 14.4.1 Država zastave bo prošnje za diplomatska dovoljenja za naloge, ki jih bo opravljal težki letalski polk (HAW), vložila skladno s standardnimi nacionalnimi in mednarodnimi postopki. Udeleženci lahko državi zastave pri pridobivanju diplomatskih dovoljenj za naloge težkega letalskega polka (HAW) pomagajo tudi tako, da delujejo kot ustrezno pooblaščen nadomestki. Udeleženci, vključeni v nalogo, bodo pravočasno zagotovili vse informacije in ustrezne dokumente, potrebne za pridobitev diplomatskih dovoljenj. Udeleženci, ki zagotovijo informacije in dokumente, so odgovorni za veljavnost njihove vsebine. Podrobnosti procesa zaprositve za diplomatska dovoljenja bodo navedene v konceptu delovanja.
- 14.4.1.1 Niti poveljnik težkega letalskega polka (HAW/CC) niti glavni pilot (PIC) nimata pravice, da dovolita vkrcanje ali sprejem osebja, potnikov, tovora ali materiala na krov zrakoplovov C-17, ki kršijo diplomatsko dovoljenje za določeno nalogo.
- 14.4.2 Stroški storitev, povezanih z nalogo, ki se izvaja za zrakoplove C-17, medtem ko niso v glavni operativni bazi, bodo porazdeljeni med udeležence, kot določa tabela 3 (Deleži stroškov po kategorijah) v prilogi B (Finančne zadeve) memoranduma. V imenu Programa SAC plačilo izvedejo težki letalski polk (HAW), glavni pilot ali urad NAM PO.
- 14.5 Država zastave bo odgovorna za uveljavljanje vseh privilegijev in imunitet, ki jih v skladu z mednarodno zakonodajo uživajo državni zrakoplovi. Drugi udeleženci in NAMP bodo državi zastave pomagali pri izpolnjevanju njenih odgovornosti.

- 14.6 Status letalskih posadk:
- 14.6.1 Status posameznih članov letalske posadke bo določen na podlagi veljavnih mednarodnih sporazumov med državo narodnosti članov letalske posadke in državo, kjer so člani letalske posadke prisotni ali nad katero letijo. Če bodo želeli, bodo morali udeleženci urediti vse potrebno za svoje osebe na območjih, kjer Nato ali PzM SOFA ali drugi sporazumi o statusu ne veljajo.
- 14.7 Vstop v zrakoplov C-17:
- 14.7.1 Država zastave na poveljnika težkega letalskega polka (HAW/CC) in vsakega glavnega pilota prenese pravico, da zavrneta dovoljenje za vkrcanje na zrakoplov C-17 vsakemu, vključno z vladnimi uradniki države, razen uradnikov udeležencev, kjer zrakoplov C-17 pristane.
- 14.7.2 Če zrakoplove C-17 SAC obišejo ali se nanje vkrcajo predstavniki/osebje držav, ki niso udeležence, to zahteva vnaprejšnjo odobritev v skladu s postopki, določenimi v konceptu delovanja.
- 14.8 Oboroženo osebje:
- 14.8.1 Država zastave poveljnika težkega letalskega polka (HAW/CC) pooblasti, da dovoli oboroženemu vojaškemu osebju letenje na krovu zrakoplovov C-17.
- 14.9 Država zastave lahko pooblastila, določena v tem členu, umakne, tako da o tem obvesti poveljnika težkega letalskega polka (HAW/CC) in usmerjevalni odbor SAC.

## 15. člen

### Sestava težkega letalskega polka

- 15.1 Težki letalski polk (HAW) je večnacionalna vojaška enota, sestavljena iz zrakoplovov C-17, osebja, opreme in objektov v glavni operativni bazi v mestu Pápa na Madžarskem.
- 15.2 Težki letalski polk (HAW) je enota kot najemnik v glavni operativni bazi, za katero bodo veljali politike in postopki udeležencev, kot jih bo določil usmerjevalni odbor SAC in so skladni s Sporazumom o namestitvi.
- 15.3 Letalska baza v mestu Pápa in njeni objekti bodo skladno s Sporazumom o namestitvi težkemu letalskemu polku (HAW) še vedno na voljo za uporabo, dokler bodo udeleženci zahtevali uporabo baze in objektov za težki letalski polk (HAW).
- 15.4 Težkemu letalskemu polku (HAW) poveljuje poveljnik težkega letalskega polka (HAW/CC).
- 15.5 Število članov težkega letalskega polka (HAW):
- 15.5.1 Udeleženci SAC bodo vse položaje v težkem letalskem polku (HAW) neprekinjeno popolnjevali s kvalificiranim in za dolžnost pripravljenim osebjem. Nekvalificirano osebje, ki ga bo določil poveljnik težkega letalskega polka



(HAW/CC) po posvetovanju z udeležencem pošiljateljem ter na podlagi opisa položaja, ne bo zapolnilo zahtevanega prispevka udeleženca k številu članov težkega letalskega polka (HAW).

- 15.5.2 Praviloma bo potovanje trajalo štiri leta oziroma vsaj dve leti po uspešno opravljenem usposabljanju pred napotitvijo.

## 16. člen

### Poveljevanje in kontrola

- 16.1 Poveljnik težkega letalskega polka (HAW/CC):
- 16.1.1 Udeleženci poveljnika težkega letalskega polka (HAW/CC) določijo za operativno kontrolo, da bo poveljeval težkemu letalskemu polku (HAW) ter izvajal operacije z zrakoplovi C-17, katerih lastnik je NAMP, materiali, opremo in vsem osebjem, ki ga težkemu letalskemu polku (HAW) prispevajo udeleženci.
- 16.1.1.1 Poveljnik težkega letalskega polka (HAW/CC) bo izvajal operativno kontrolo nad silami, ki jih bodo prispevali udeleženci, za izvedbo operativnih nalog, dodeljenih težkemu letalskemu polku (HAW).
- 16.1.2 Država zastave bo v okviru memoranduma in koncepta delovanja poveljniku težkega letalskega polka (HAW/CC) dodelila pooblastila za izvajanje operacij z zrakoplovi C-17.
- 16.1.3 Poveljnik težkega letalskega polka (HAW/CC) bo izvajal nadzor nad sredstvi, danimi na razpolago težkega letalskega polka (HAW) v odstavku 15.1 15. člena (Sestava težkega letalskega polka) memoranduma.
- 16.1.3.1 Poveljnik težkega letalskega polka (HAW/CC) ima pooblastilo, da dá državnim zrakoplovom, ki pripadajo udeležencem, Natu ali državam članicam Nata začasno na razpolago sredstva in storitve, ki so pod njegovim nadzorom v letalski bazi Pápa, če le to ne vpliva negativno na izpolnjevanje lastnih zavez težkega letalskega polka (HAW). To pooblastilo ne vključuje uporabe zrakoplova C-17.
- 16.1.3.2 Vsaka podpora, zagotovljena v tem členu, mora biti v okviru obsega in zmogljivosti sredstev in storitev, ki so takrat na voljo v letalski bazi Pápa in ne sme vključevati potrebe po dodatnih sredstvih, osebju, virih, nabavi ali naložbah.
- 16.1.3.3 Za zagotovljeno podporo veljajo določbe memoranduma, določbe Sporazuma o namestitvi ter politike, postopki in predpisi udeležencev, ki jih lahko določita usmerjevalni odbor SAC in odbor NAM PB. Postopke za uporabo sredstev in storitev v letalski bazi Pápa in povezane elemente stroškov bodo prav tako usmerjale določbe Stanaga 3113 ASSE (7. Izdaja), Določbe za podporo gostujočega osebja (12. oktober 2005).
- 16.1.3.4 Poveljnik težkega letalskega polka (HAW/CC) bo o uporabi vseh tovrstnih sredstev in storitev redno poročal usmerjevalnemu odboru SAC in odboru NAM PB, kot je določeno v pododstavku 16.1.3.1 tega člena.

- 16.1.4 Poveljnik težkega letalskega polka (HAW/CC) je odgovoren za opredelitev zahtev logistične podpore, kot je opisano v 18. členu (Logistična podpora) memoranduma.
- 16.1.5 Poveljnik težkega letalskega polka (HAW/CC) lahko usmerjevalni odbor SAC prosi za nasvet in se z njim posvetuje o zadevi; namen te določbe ni naložiti poveljniku težkega letalskega polka (HAW/CC) kakršne koli obveznosti.
- 16.1.6 Na sestankih bo poveljnik težkega letalskega polka (HAW/CC) usmerjevalni odbor SAC seznanil o operacijah v obdobju od zadnjega sestanka.
- 16.1.7 Poveljnik težkega letalskega polka (HAW) je pristojen in odgovoren usmerjevalnemu odboru SAC za politike, naloge in dejavnosti težkega letalskega polka (HAW). To ne pomeni, da usmerjevalni odbor SAC izvaja operativno kontrolo ali da lahko poveljniku težkega letalskega polka (HAW/CC) naloži nalogo ali se drugače vmešava v vojaško linijo poveljevanja.
- 16.1.8 Poveljnik težkega letalskega polka (HAW/CC) je dolžan upoštevati pravni status članov posadke v državi namembnosti ter člane posadke z njim seznaniti pred izvedbo odprav.
- 16.2 Poveljevalna razmerja, ki urejajo operacije:
- 16.2.1 Udeleženci obdržijo polno poveljevanje svojega nacionalnega osebja, ki se prispeva v težki letalski polk (HAW). Udeleženci polno poveljujejo prek posameznika, dodeljenega težkemu letalskemu polku (HAW), na najvišjem položaju, znanega tudi kot višji nacionalni predstavnik.
- 16.2.2 Udeleženci bodo svojemu osebju, dodeljenemu težkemu letalskemu polku (HAW) naročili, da napotke v zvezi z nalogo sprejemajo od poveljnika težkega letalskega polka (HAW).
- 16.2.2.1 Udeleženci so odgovorni za disciplino svojega osebja.
- 16.2.2.2 Poveljnik težkega letalskega polka (HAW/CC) je odgovoren za uvedbo pritožbenih postopkov, h katerim se prizadeti člani težkega letalskega polka (HAW) lahko zatečejo. Taki postopki bodo prizadetim članom težkega letalskega polka (HAW) in poveljniku težkega letalskega polka (HAW/CC) ponudili priložnost, da pritožbo rešijo v okviru pooblastil poveljnika težkega letalskega polka (HAW/CC). Lahko se uporabijo po presoji prizadetih članov, ki se lahko namesto tega odločijo za pritožbo neposredno svojemu višjemu nacionalnemu predstavniku, če to dovoljujejo nacionalni predpisi.

## 17. člen Operacije

- 17.1 Operacije z zrakoplovi C-17 bodo izvedene ob popolnem upoštevanju memoranduma, koncepta delovanja in načel mednarodne zakonodaje.
- 17.1.1 Koncept delovanja bo opisal proces, skladno s katerim bo poveljnik težkega letalskega polka (HAW/CC) prejel smernice od udeležencev glede uporabe zrakoplovov C-17. Smernice bodo opredeljevale posebne kategorije nalog, ki

se ne smejo izvajati, ter tovor in potnike, ki se ne smejo prevažati z zrakoplovi C-17.

- 17.1.1.1 Poveljnik težkega letalskega polka (HAW/CC) bo višje nacionalne predstavnike obveščal z urnikom zračnega prevoza, ki bo prikazoval uporabo zrakoplova, lokacijo in datume.
- 17.1.2 Koncept delovanja bo opisal tudi proces, skladno s katerim lahko udeleženec ali poveljnik težkega letalskega polka (HAW/CC) zaprosi usmerjevalni odbor SAC za odobritev izvedbe posebne kategorije naloge ali za prevoz posebnega tovora ali potnikov z zrakoplovi C-17.
- 17.2 Zrakoplovi C-17 se bodo uporabljali kot naloga udeleženca SAC, ki zanjo zaprosi, prek napovednih ur letenja.
- 17.3 Udeleženec lahko uporabi svoje ure letenja za pomoč kateri koli osebi ali subjektu, ki ni udeleženec memoranduma. Zrakoplovi C-17 pa se ne bodo uporabljali v komercialne namene in jih ne bodo nadzorovali komercialni subjekti. Vsaka taka pomoč bo izvedena kot naloga udeleženca.
- 17.4 Vsak udeleženec je upravičen do uporabe zrakoplova C-17 za ure letenja, ki jih je napovedal, izmerjene v vsakem koledarskem letu glede na razpoložljivost zrakoplovov C-17. Če udeleženci potrebujejo več ur letenja, kot so jih napovedali za določeno koledarsko leto, se lahko med seboj dogovorijo ali razvijejo ustrezne postopke za prenos ur letenja med udeleženci. Če ni mogoče prenesti ur letenja med udeleženci, bo uporaba pogojnih ur letenja skladna s pododstavkom 8.10.15 v 8. členu (Finančna načela in postopki) memoranduma.
- 17.5 Zahteva za uporabo ur letenja:
  - 17.5.1 Zahteve za koriščenje ur letenja se opravijo skladno s postopki, opisanimi v konceptu delovanja.
  - 17.5.2 V naravi memoranduma je, da udeleženci oddajo le zahteve, ki odražajo resnično potrebo po zmogljivostih zrakoplovov C-17, pri čemer so kar najbolj prilagodljivi glede zahtevanih parametrov časa in prednostnih nalog.
- 17.6 Prednostne naloge in načela nalog za reševanje konkurenčnih zahtev za ure letenja:
  - 17.6.1 Prednostne naloge bodo izvedene glede na seznam parametrov prednostnih nalog v konceptu delovanja.
  - 17.6.2 Pri nasprotujočih zahtevah za zrakoplov C-17 ima poveljnik težkega letalskega polka (HAW/CC) končno pristojnost pri reševanju konkurenčnih zahtev za koriščenje ur letenja.
    - 17.6.2.1 Pri izvajanju te pristojnosti naj poveljnik težkega letalskega polka (HAW/CC) za rešitev spora upošteva naslednje glavne dejavnike:
      - 17.6.2.1.1 prvič, takojšnjo/nujno potrebo po zaščiti življenj državljanov udeležencev.

- 17.6.2.1.2 drugič, v primeru nasprotovanja med nalogami z enako prednostjo udeleženca z najvišjim številom napovednih ur letenja.
- 17.7 Poveljnik težkega letalskega polka (HAW/CC) je pooblaščen, da zavrne vsako zahtevo za koriščenje ur letenja iz operativnih razlogov. Udeleženec bo nemudoma obveščen o razlogih za zavrnitev.
- 17.8 Če država zastave obvesti usmerjevalni odbor SAC in poveljnika težkega letalskega polka (HAW/CC), da meni, da je uporaba zrakoplovov C-17 v nasprotju z njenimi mednarodnimi obveznostmi, poveljnik težkega letalskega polka (HAW/CC) ni pooblaščen za izvedbo naloge.
- 17.9 Preiskava nesreč:
- 17.9.1 Letalske nesreče in incidenti se bodo iz varnostnih razlogov preiskovali skladno s Sporazumom Nata o standardizaciji (Stanagom) 3531, kjer so udeleženci Stanag sprejeli. Namen varnostnih preiskav ni okriviti ali določiti odgovornosti oziroma karkoli drugega, kar ni povezano z varnostjo. Država zastave bo izvrševala odgovornosti države upravljavke skladno s Stanagom. Preiskava niti v celoti niti delno ne nadomesti ali onemogoča nobene preiskave, ki jo izvede udeleženec v skladu s svojimi nacionalnimi zakoni in predpisi.
- 17.10 Vsak udeleženec lahko iz razlogov nacionalne varnosti ali ključne zunanje politike zavrne sodelovanje pri nalogi, tako da pred izvedbo naloge o tem obvesti poveljnika težkega letalskega polka (HAW/CC) in udeleženca prek usmerjevalnega odbora SAC. Med izvedbo take naloge na krovu zrakoplova C-17 ne bo osebja, vključno s člani posadke, ali tovora udeleženca, ki je zavrnil sodelovanje. Udeleženec, ki je zavrnil sodelovanje, ne bo povezan z nobeno odgovornostjo in zahtevkom, plačanim kot rezultat te naloge.
- 17.11 Usmerjevalni odbor SAC lahko vzpostavi politiko o razpoložljivem prostoru, ki mora biti vključena v koncept delovanja in ureja presežek potniških zmogljivosti na zrakoplovu C-17. Koriščenje neporabljenih zmogljivosti bo skladno z določbami memoranduma ter nacionalnimi zakoni in politikami udeležencev. Vsak udeleženec se lahko odloči, da ne bo sodeloval ali ne bo prispeval razpoložljivega prostora.

#### 18. člen Logistična podpora

- 18.1 Logistična podpora vključuje vse inženirske dejavnosti in dejavnosti za zagotovitev kakovosti, vzdrževanja, dobave, prevoza in upravljanja z viri in podporne sisteme ter zagotavlja stalno plovnost, ki se zahteva za ohranjanje operacij.
- 18.2 Poveljnik težkega letalskega polka (HAW/CC) je po posvetovanju z uradom NAM PO odgovoren za opredelitev logistične podpore za zrakoplove C-17 in podporne sisteme za izpolnjevanje koncepta delovanja SAC in izvajanje nalog udeležencev.

- 18.3 Poveljnik težkega letalskega polka (HAW/CC) je po posvetovanju s uradom NAM PO odgovoren za vzdrževanje, nadzor nad vzdrževanjem ter ohranjanje kakovosti vzdrževanja zrakoplovov C-17 in podporne opreme.
- 18.4 Logistična podpora bo skladna s konceptom podpore, ki ga odobri usmerjevalni odbor SAC.
- 18.5 Usmerjevalni odbor SAC posreduje odboru NAM PB zahteve težkega letalskega polka (HAW) za logistično podporo.
- 18.6 Urad NAM PO bo sklenil pogodbo za logistično podporo na kar najbolj konkurenčni osnovi.

### 19. člen

#### Status težkega letalskega polka

- 19.1 Težki letalski polk (HAW) je večnacionalna vojaška enota, sestavljena iz zrakoplovov C-17, katerih lastnik je NAMP in ki nosijo zastavo Madžarske, in drugih sredstev in osebja, ki jih določijo udeleženci skladno z določbami memoranduma.
- 19.1.1 Država zastave bo prek poveljnika težkega letalskega polka (HAW/CC) in glavnega pilota uveljavljala odgovornosti, navedene v 14. členu (Država zastave za zrakoplov C-17) memoranduma.
- 19.1.2 Težki letalski polk (HAW) skladno z mednarodno ali nacionalno zakonodajo udeležencev nima pravne osebnosti, zato ne more prevzeti pravic in obveznosti. Lahko pa opravi naloge, ki mu jih dodeljuje memorandum, skladno z načeli mednarodne zakonodaje, ki ureja področje državnih zrakoplovov.
- 19.2 Zemlja, stavbe in fiksni objekti, ki jih da na razpolago država gostiteljica, ostanejo lastnina te države. Pravni status takih sredstev urejajo zakonodaja in predpisi države gostiteljice.
- 19.3 Pravni status stavb in fiksnih objektov v glavni operativni bazi, pridobljenih ali posodobljenih prek NAMP, bo določen skladno s Sporazumom z državo gostiteljico.
- 19.3.1 Udeleženci bodo prek usmerjevalnega odbora SAC periodično pregledovali status stavb ali fiksnih objektov v glavni operativni bazi, pridobljenih ali posodobljenih prek NAMP. Če usmerjevalni odbor SAC določi, da težki letalski polk (HAW) določene stavbe ali fiksnega objekta ne potrebuje več, bo prek NAMP sprožil proces prenosa njegove uporabe na državo gostiteljico.
- 19.3.2 Udeleženci, prek usmerjevalnega odbora SAC, in država gostiteljica se bodo posvetovali o pogojih prenosa uporabe katere koli dogovorjene stavbe ali fiksnega objekta, vključno z možnim nadomestilom za posodobitve ali gradnjo.
- 19.3.3 Postopki, ki veljajo za prenos uporabe, vrednotenje stavb in fiksnih objektov v glavni operativni bazi so opisani v Sporazumu z državo gostiteljico in Sporazumu o namestitvi.

- 19.4 Na ozemlju udeležencev bo status udeležencev, njihovega vojaškega in civilnega osebja, dodeljenega težkemu letalskemu polku (HAW), ter vzdrževanih članov njihovega osebja skladen z NATO SOFA ali s PzM SOFA. Status se lahko podeli tudi z dodatnimi dvostranskimi ali večstranskimi sporazumi z državo gostiteljico.

## 20. člen

### Operativna odgovornost in zahtevki

- 20.1 Udeleženci so odgovorni za obveznosti, ki izhajajo iz dejavnosti težkega letalskega polka (HAW) ali jih povzroči član težkega letalskega polka (HAW) med izvajanjem svojih dolžnosti, povezanih s Programom SAC.
- 20.1.1 Udeleženci so še zlasti skupno in neposredno odgovorni Natu in tretjim stranem za obveznosti, ki izhajajo iz uporabe zrakoplovov C-17, razen za operacije, ki jih je odobril Severnoatlantski svet, kot je lahko določeno v posebnih Natovih sporazumih, ki jih začasno odobri Severnoatlantski svet skladno z Natovimi politikami za operacije.
- 20.2 Udeleženci si bodo prek usmerjevalnega odbora SAC prizadevali obdelati, oceniti in obravnavati zahtevke, ki bodo izhajali iz izvajanja Programa SAC pod naslednjimi pogoji:
- 20.2.1 V okviru usmerjevalnega odbora SAC bo ustanovljen odbor za zahtevke, ki bo prejemal, registriral in pripravljal zahtevke, ki bodo izhajali iz izvajanja Programa SAC, in jih posredoval usmerjevalnemu odboru SAC skupaj s predlogom o poravnavi zahtevka. Prav tako bo zahtevke beležil. Usmerjevalni odbor SAC bo razvil in odobril opis pristojnosti in nalog odbora glede zahtevkov.
- 20.2.2 Pri obravnavi zahtevkov bodo usmerjevalni odbor SAC obvezovale določbe memoranduma ter veljavna nacionalna in mednarodna zakonodaja.
- 20.2.2.1 Zahtevki bodo obravnavani skladno z določbami 8. člena NATO SOFA ali 1. člena PzM SOFA.
- 20.2.2.2 Zahtevki med udeleženci, ki bodo izhajali iz situacij, ki jih NATO oz. PzM SOFA ne pokriva, bodo rešeni prek posvetovanj z usmerjevalnim odborom SAC na podlagi načel, določenih v 8. členu NATO SOFA.
- 20.2.2.2.1 V situacijah, ki jih NATO oz. PzM SOFA ne pokrivata, se nameravajo udeleženci odpovedati medsebojnemu zahtevkom na podlagi recipročnosti. Če se v situacijah, ki jih NATO oz. PzM SOFA ne pokrivata, udeleženec ne more odpovedati zahtevku proti drugemu udeležencu, bo o svojem stališču obvestil usmerjevalni odbor SAC. Ko bo usmerjevalni odbor SAC prejel tako izjavo, zadevnega udeleženca ne bo zavezovala nobena obveznost, da se odpove prihodnjim zahtevkom, drugi udeleženci pa ne bodo zavezani, da se odpovejo zahtevkom do tega udeleženca. Če se poleg tega v situacijah, ki jih NATO oz. PzM SOFA ne pokriva, udeleženec ne more odpovedati zahtevku proti drugemu udeležencu, lahko drugi udeleženec zavrne sodelovanje pri nalogah, ki vključujejo udeleženca, ki se ne odpoveduje zahtevku, skladno s postopki,

opisanimi v odstavku 17.10 17. člena (Operacije) memoranduma. Udeleženec, ki je zavrnil sodelovanje, ne bo povezan z nobeno odgovornostjo in zahtevkom, plačanim kot rezultat te naloge.

- 20.2.2.3 Zahtevke tretjih strani, ki jih NATO SOFA oz. PzM SOFA ne pokrivata, bo obravnaval najustreznejši udeleženec, kot bo določil usmerjevalni odbor SAC.
- 20.2.3 Stroške, ki bodo nastali pri poravnavi zahtevkov in izhajajo iz aktivnosti težkega letalskega polka (HAW), bodo krili udeleženci skladno s tabelo 2 (Delež stroškov za segment operacij) v prilogi B (Finančne zadeve) memoranduma. Če udeleženec zavrne sodelovanje pri nalogi, iz katere izhaja zahtevka, bo tabela 2 (Delež stroškov za segment operacij) v prilogi B (Finančne zadeve) memoranduma ponovno preračunana za druge udeležence v sorazmerju z njihovimi napovednimi urami letenja.
- 20.2.4 Po potrebi bo za plačilo zahtevkov, ki so skladno s tem členom plačljivi, usmerjevalni odbor SAC od odbora NAM PB zahteval, da poišče dodatne prispevke za kritje teh stroškov. Plačilo bo izplačal urad NAM PO.
- 20.3 Kot določa pododstavek 20.1.1. tega člena bodo udeleženci na podlagi skupne odgovornosti povrnili škodo državi zastave iz obveznosti in zahtevkov, ki bodo nastali zaradi opremljenosti z zastavo ali registracije zrakoplova C-17. Vse nastale stroške bodo krili vsi udeleženci, vključno z udeležencem Madžarsko, skladno s tabelo 2 (Delež stroškov za segment operacij) v prilogi B (Finančne zadeve) memoranduma.
- 20.4 Obveznosti ali zahtevki, ki bodo izhajali iz uporabe zrakoplovov C-17 v sovražnostih, za katere se uporablja 5. člen Severnoatlantske pogodbe, ne bodo vključevali obveznosti ali finančne odgovornosti držav PzM, razen če je država PzM udeležena. Če država PzM ni udeležena, si ne bo delila stroškov, nastalih pri poravnavi takih zahtevkov.
- 20.5 Obveznosti ali zahtevkov, ki bodo izhajali iz uporabe zrakoplovov C-17 z neposredno udeležbo v oboroženih spopadih, si ne bo delil udeleženec, ki je zavrnil sodelovanje pri tej nalogi.
- 20.6 Za namene tega člena se zaposleni in zastopniki izvajalcev ne štejejo za civilno osebe udeleženca.

## 21. člen

### Finančna načela in postopki za težki letalski polk

- 21.1 Splošna načela:
- 21.1.1 NFRP bo urejal finančno upravljanje operacij in podpore težkega letalskega polka (HAW).
- 21.1.2 Udeleženci bodo zagotovili vso mogočo pomoč za zmanjšanje stroškov operacij težkega letalskega polka (HAW).
- 21.2 Finančna načela:

- 21.2.1 Za zahteve glede financiranja posebne nacionalne podpore vojaškega in civilnega osebja udeleženca, dodeljenega težkemu letalskemu polku (HAW) (npr. nacionalna upravna podpora in domače zmogljivosti, kot so nastanitev in zdravstvena oskrba), je odgovoren zadevni udeleženec.
- 21.3 Stroški vojaškega in civilnega osebja:
- 21.3.1 Kot podrobneje določa koncept delovanja se vzpostavijo vojaška in civilna delovna mesta za osebje težkega letalskega polka (HAW).
- 21.3.2 Skladno s pododstavkom 15.5.1 15. člena (Sestava težkega letalskega polka (HAW)) memorandumu je zapolnitev delovnih mest nacionalna dolžnost. Vsakemu udeležencu bo dodeljeno vsaj eno začasno delovno mesto v okviru težkega letalskega polka (HAW).
- 21.3.3 Prispevki vojaškega in civilnega osebja se bodo skladno z NFRP upoštevali kot nefinančni stroški v okviru zgornje meje stroškov Programa SAC.
- 21.3.4 Udeleženci, ki bodo zagotovili osebje za več delovnih mest, kot znaša njihov finančno-stroškovni delež v tabeli 2 (Delež stroškov za segment operacij) Priloge B (Finančne zadeve) k memorandumu, bodo prejeli sorazmeren dodaten nefinančni prispevek (dobroimetje).
- 21.3.5 Udeleženci, ki bodo zagotovili osebje za več delovnih mest, kot znaša njihov finančno-stroškovni delež v tabeli 2 (Delež stroškov za segment operacij) Priloge B (Finančne zadeve) k memorandumu, bodo prejeli sorazmeren dodaten nefinančni prispevek (dobroimetje).
- 21.4 Proračunski postopek:
- 21.4.1 Težki letalski polk (HAW) bo financiran prek letnega operativnega proračuna, ki ga bo upravljal urad NAM PO. Poveljnik težkega letalskega polka (HAW/CC) bo zahtevo za letni proračun prek usmerjevalnega odbora SAC oddal odboru NAM PB v odobritev.
- 21.4.2 Poveljnik težkega letalskega polka (HAW/CC) je pooblaščen za izvrševanje odobrenega operativnega proračuna, kot zahtevata vsakodnevno delovanje in upravljanje.
- 21.4.3 Če bo moral težki letalski polk (HAW) delovati pri stopnji, ki presega običajno operativno raven, kot jo določa operativni proračun, mora poveljnik težkega letalskega polka (HAW/CC) o višji stopnji izdatkov obvestiti usmerjevalni odbor SAC. Če bo treba poiskati dodatne prispevke udeležencev, bo usmerjevalni odbor SAC o teh zahtevah obvestil odbor NAM PB, da bo ta odobril dodatne prispevke še pred izdatki.
- 21.4.4 Zahtevki, ki so skladno z 20. členom (Operativna odgovornost in zahtevki) memorandumu plačljivi, bodo obravnavani skladno z določbami odstavka 20.2 20. člena (Operativne odgovornosti in zahtevki) memorandumu.
- 21.5 Sklad za letalske nesreče (AIF):
- 21.5.1 Sklad za letalske nesreče (AIF) se bo uporabljal za zadovoljevanje nujnih potreb za zaščito sredstev, katerih lastnik je NAMP, tovora in potnikov,



zaupanih težkemu letalskemu polku (HAW), in osebja težkega letalskega polka (HAW) v primeru letalske nesreče.

- 21.5.2 Sklad za letalske nesreče (AIF) se bo lahko uporabljal tudi za odziv na humanitarne potrebe tretjih strani, ki bodo izhajale iz letalske nesreče v okviru Programa SAC.
- 21.6 Povračila stroškov:
  - 21.6.1 Stroške, ki bodo nastali med izvajanjem nalog za katero koli osebo ali subjekt, ki ni udeleženec memorandumu, bodo krili zadevni udeleženci. Vsako povračilo, ki ga bodo udeleženci prejeli iz take naloge, bodo skladno z nacionalnimi zakonodajami in predpisi udeležencev obdržali udeleženci.

## 22. člen Vodenje konfiguracij

- 22.1 Naloge in odgovornosti:
  - 22.1.1 Skladno s konceptom delovanja in konceptom podpore bo urad NAM PO izvajal upravljanje konfiguracije za vse letalske sisteme, katerih lastnik je NAMP, strojno opremo, programsko opremo, simulatorje in podporno opremo.
- 22.2 Interoperabilnost se bo ohranjala s sistemi letalskih sil ZDA. Udeleženci bodo, kolikor bo mogoče, zagotovili interoperabilnost med težkim letalskim polkom (HAW) in nacionalnimi sistemi, s katerimi lahko težki letalski polk (HAW) pride v stik.

## **4. DEL: SPLOŠNE ZADEVE**

### 23. člen Razkritje in uporaba podatkov

- 23.1 Splošno:
  - 23.1.1 Udeleženci priznavajo, da je uspeh Programa SAC odvisen od popolne in pravočasne izmenjave podatkov, potrebnih za izvajanje Programa SAC. Udeleženci bodo pridobili dovolj podatkov in pravic, da bodo te podatke lahko uporabili za pridobivanje, upravljanje, podporo in uporabo zrakoplovov C-17 in drugih sredstev. Narava in količina podatkov, ki bodo pridobljeni, bosta skladni s cilji, navedenimi v 3. členu (Cilji in obseg) memorandumu.
  - 23.1.2 Za prenos podatkov bodo veljale naslednje določbe o nadzoru izvoza:
    - 23.1.2.1 Prenos podatkov bo skladen z zakoni in predpisi, ki veljajo za nadzor izvoza v državi udeleženca, ki podatke posreduje. Vsi izvozno nadzorovani podatki, ki jih ta udeleženec posreduje drugemu udeležencu ali NAMP, se lahko prenesejo izvajalcem, podizvajalcem, potencialnim izvajalcem in potencialnim podizvajalcem, skladno z zahtevami 9. člena (Pogodbeni dogovori) memorandumu, razen če tega v času prenosa na drugega udeleženca ali

NAMP drugače ne omejuje pooblaščenih uradnikov udeleženca, ki podatke posreduje. Izvozno nadzorovane podatke lahko posredujejo izvajalci, podizvajalci, potencialni izvajalci in potencialni podizvajalci države enega udeleženca izvajalcem, podizvajalcem, potencialnim izvajalcem in potencialnim podizvajalcem države drugega udeleženca skladno z memorandumom in pogoji, določenimi v dovoljenjih ali drugih soglasjih, ki jih izda vlada udeleženca, ki podatke posreduje, skladno s svojimi veljavnimi zakoni in predpisi o nadzoru izvoza.

- 23.1.2.2 Če se bo udeležencu zdelo potrebno, da omeji nadaljnji prenos izvozno nadzorovanih podatkov, kot je določeno v pododstavku 23.1.2.1 tega člena, bo o tem nemudoma obvestil druge udeležence. Če se omejitev uveljavi in prizadeti udeleženec ugovarja, bo član odbora NAM PB tistega udeleženca o tem nemudoma obvestil člane odbora NAM PB drugih udeležencev, ki se bodo takoj posvetovali in razpravljali o načinih za rešitev takih težav ali omilitve negativnih učinkov.
- 23.1.2.3 Ne glede na določbe memoranduma v zvezi z varovanjem podatkov, posebej 10. člena (Prodaja in prenosi tretji strani), 23. člena (Razkritje in uporaba podatkov), 25. člena (Varnostni dogovori) in 26. člena (Nadzorovani podatki brez stopnje tajnosti), posebne določbe o nadzoru izvoza, določene v 9. členu (Pogodbeni dogovori) in tem členu, ne bodo veljale za prenos podatkov med udeleženci, ki niso Ministrstvo za obrambo Združenih držav Amerike, kjer izmenjava ne vključuje izvozno nadzorovanih podatkov o ZDA.
- 23.1.3 Ne glede na druge določbe tega člena bo razkritje podatkov skladno le z nacionalnimi politikami, zakonodajo in predpisi udeležencev o razkritju.
- 23.2 Informacije z lastninsko pravico:
  - 23.2.1 Glede na trenutne pravice udeležencev bodo vse pravice intelektualne lastnine v teh podatkih pripadale njihovemu tvorcu.
  - 23.2.2 Vsi podatki, ki so predmet razkritja in so omejeni glede na pravice intelektualne lastnine, bodo opredeljeni in označeni, obravnavani pa bodo kot nadzorovani podatki, ki niso tajni, ali kot tajni podatki, odvisno od stopnje tajnosti.
  - 23.2.3 Za udeležence, ki so člani Nata, bodo za podatke, ki so predmet pravic intelektualne lastnine, veljale določbe Natovega sporazuma o sporočanju tehničnih informacij za obrambne namene, sklenjenega 19. oktobra 1970 v Bruslju, in izvedbeni postopki za Natov sporazum o sporočanju tehničnih informacij za obrambne namene, ki ga je 1. januarja 1971 odobril Severnoatlantski svet (ali sporazum in postopki, ki ga bodo nasledili). Finski in švedski udeleženci se strinjajo z vključitvijo določb v varnostna navodila Programa SAC v obsegu, ki ga dovoljujejo njihova nacionalna zakonodaja in predpisi ter vsaj tako strogi in veljavni varnostni sporazumi/ureditve, vključno z izvedbenimi postopki, ki veljajo med takimi udeleženci in Natom.
- 23.3 Podatki, ki jih bodo ustvarili ali zagotovili udeleženci pri izvajanju Programa SAC, bodo obdelani skladno z odstavki od 23.4 do 23.8 tega člena.
- 23.4 Primarni podatki o vladi:
  - 23.4.1 Razkritje:

- 23.4.1.1 Vsi primarni podatki o vladi, ki jih bodo ustvarili vojaški ali civilni delavci udeleženca, bodo razkriti nemudoma in brez dodatnih stroškov za udeležence in NAMP.
- 23.4.2 Uporaba:
- 23.4.2.1 Vsak udeleženec in NAMP lahko vse primarne podatke o vladi za obrambne namene uporabita brez dodatnih stroškov. Prav tako bo udeleženec, ki ustvari primarne podatke o vladi, ohranil pravice za njihovo uporabo. Vsaka prodaja ali prenos tretji strani mora biti skladna z določbami 10. člena (Prodaja in prenosi tretji strani) memoranduma.
- 23.5 Sekundarni podatki o vladi:
- 23.5.1 Razkritje:
- 23.5.1.1 Vsak udeleženec bo na zahtevo in brez dodatnih stroškov za druge udeležence in NAMP nemudoma razkril vse sekundarne podatke o vladi, ki jih bodo ustvarili njegovi vojaški ali civilni delavci zunaj obsega memoranduma, če:
- 23.5.1.1.1 so sekundarni podatki o vladi potrebni ali koristni za izvajanje memoranduma, pri čemer bo udeleženec, ki ima podatke, po posvetovanju z udeleženci prisilci določil, ali so »potrebni« ali »koristni« za izvajanje memoranduma;
- 23.5.1.1.2 so sekundarni podatki o vladi lahko dani na voljo le, če to ne pomeni posega v pravice imetnikov pravic intelektualne lastnine;
- 23.5.1.1.3 je razkritje sekundarnih podatkov o vladi skladno z nacionalnimi politikami in predpisi o razkritju udeleženca, ki jih posreduje;
- 23.5.1.1.4 je vsako razkritje ali prenos sekundarnih podatkov o vladi izvajalcem skladno z zakonodajo in predpisi o nadzoru izvoza udeleženca, ki podatke posreduje.
- 23.5.2 Uporaba:
- 23.5.2.1 Sekundarni podatki o vladi, ki jih udeleženec posreduje udeležencu prosilcu, lahko uporablja udeleženec prosilec oziroma se v njegovem imenu uporabljajo brez dodatnih stroškov za udeleženca prosilca za namene Programa SAC. Skladno s pravicami intelektualne lastnine, ki jih imajo subjekti, ki niso udeleženci, sekundarne podatke o vladi lahko uporabljajo za obrambne namene brez dodatnih stroškov, potrebnih za uporabo primarnih podatkov. Udeleženec, ki podatke posreduje, bo po posvetovanju z drugim udeležencem določil, ali so sekundarni podatki o vladi potrebni za uporabo primarnih podatkov. Udeleženec, ki podatke posreduje, bo ohranil vse pravice v zvezi s takimi sekundarnimi podatki o vladi.
- 23.6 Primarni podatki o izvajalcih:
- 23.6.1 Razkritje:
- 23.6.1.1 Vsi primarni podatki o izvajalcih, ki jih bodo ustvarili in posredovali izvajalci, bodo razkriti nemudoma in brez dodatnih stroškov za udeležence in NAMP.
- 23.6.2 Uporaba:

- 23.6.2.1 Vsak udeleženec in NAMP lahko za obrambne namene uporabita ali sta lahko uporabila vse primarne podatke o izvajalcih, ki jih izvajalci udeležencev ustvarijo in posredujejo. Skladno z veljavnimi pogodbami bo udeleženec, katerega izvajalci ustvarijo in posredujejo primarne podatke o izvajalcih, ohranil tudi pravice do njihove uporabe. Vsaka prodaja ali prenos primarnih podatkov o izvajalcih tretji strani mora biti skladna z določbami 10. člena (Prodaja in prenos tretji strani) memoranduma.
- 23.7 Sekundarni podatki o izvajalcih:
- 23.7.1 Razkritje:
- 23.7.1.1 NAMP ali udeleženec naročnik bo drugim udeležencem in NAMP nemudoma in brez dodatnih stroškov dal na razpolago vse sekundarne podatke o izvajalcih, ki jih bodo ustvarili izvajalci in bodo posredovani po pogodbah, dodeljenih skladno z memorandumom. Vse druge sekundarne podatke, ki jih bodo ustvarili izvajalci in bodo v lasti udeleženca, bodo na zahtevo nemudoma in brez dodatnih stroškov na razpolago drugim udeležencem in NAMP, če bodo izpolnjene naslednje zahteve:
- 23.7.1.1.1 Sekundarni podatki o izvajalcih so potrebni ali koristni za Program SAC memoranduma, pri čemer bo udeleženec, ki ima podatke, po posvetovanju z udeleženci prosilci in NAMP določil, ali so »potrebni« ali »koristni« za Program SAC.
- 23.7.1.1.2 Sekundarni podatki o izvajalcih so lahko dani na voljo le, če to ne predstavlja posega v pravice imetnikov pravic intelektualne lastnine.
- 23.7.1.1.3 Razkritje sekundarnih podatkov o izvajalcih je skladno z nacionalnimi politikami in predpisi o razkritju udeleženca, ki jih posreduje.
- 23.7.1.1.4 Vsako razkritje ali prenos sekundarnih podatkov o izvajalcih izvajalcem je skladno z zakonodajo in predpisi o nadzoru izvoza udeleženca, ki podatke posreduje.
- 23.7.2 Uporaba:
- 23.7.2.1 Vse sekundarne podatke o izvajalcih, ki jih posredujejo izvajalci skladno s pogodbami, dodeljenimi z memorandumom, lahko udeleženci prejemniki in NAMP ali za njih uporabljajo brez dodatnih stroškov in ob upoštevanju vseh omejitev imetnikov pravic intelektualne lastnine, ki niso udeleženci, za namene Programa SAC. Vse druge sekundarne podatke o izvajalcih, ki jih posredujejo izvajalci udeleženca in se razkrijejo udeležencu prosilcu ali NAMP, lahko udeleženec prosilec ali NAMP ali zanj brez dodatnih stroškov uporablja za namene Programa SAC, ob upoštevanju vseh omejitev imetnikov pravic intelektualne lastnine, ki niso udeleženci; kadar je potrebno za uporabo sekundarnih podatkov, lahko druge sekundarne podatke o izvajalcih udeleženec prosilec ali NAMP uporabi za obrambne namene pod pravičnimi in razumnimi pogoji, o katerih se dogovori z izvajalcem. Udeleženec, ki podatke posreduje, bo po posvetovanju z udeležencem prosilcem in NAMP določil, ali so drugi sekundarni podatki o izvajalcih potrebni za uporabo primarnih podatkov. Udeleženec, ki podatke posreduje, bo ohranil vse pravice v zvezi s primarnimi podatki o izvajalcih.

- 23.8 Druge uporabe podatkov:
- 23.8.1 Vse sekundarne podatke, ki jih bo zagotovil udeleženec, bodo drugi udeleženci in NAMP uporabili le za namene, določene v memorandumu, razen če ne bo udeleženec, ki jih bo zagotovil, pisno določil drugače.
- 23.8.2 Za uporabo primarnih podatkov za namene, ki jih memorandum ne določa, bo potrebno predhodno pisno soglasje vsakega udeleženca.
- 23.9 Patenti:
- 23.9.1 Vsak udeleženec in urad NAM PO bosta v vse svoje pogodbe za Program SAC vključila določbo, ki bo urejala razpolaganje s pravicami v zvezi z izumi in z njimi povezanimi pravicami iz patenta:
- 23.9.1.1 da bo imel udeleženec pravico do vseh takih izumov, skupaj s pravico do patentne prijave za te izume, brez obremenitev, ki naj bi jih izvajal zadevni izvajalec ali
- 23.9.1.2 da bo imel izvajalec pravico (ali se bo odločil, da bo ohranil pravico) do takih izumov, skupaj s pravico do patentne prijave za te izume, in pri tem zagotovil udeležencem pravico do brezplačne uporabe izumov in patentov, povezanih z njimi, pod pogoji, skladnimi z določbami pododstavka 23.7.2.1 tega člena.
- 23.9.2 Določbe pododstavkov od 23.9.3 do 23.9.6 tega člena se bodo nanašale na pravice do patenta za vse izume vojaških ali civilnih delavcev udeležencev, tudi v vladnih objektih, in za vse izume izvajalcev, do katerih ima pravico ali lahko pridobi pravico udeleženec naročnik ali NAMP.
- 23.9.3 Ko ima udeleženec pravico ali zagotovi pravico, da vloži patentno prijavo za izum, se bo ta udeleženec glede vložitve patentne prijave posvetoval z drugimi udeleženci. Udeleženec, ki ima ali prejme pravico do takega izuma, bo v drugih državah vložil, zagotovil vložitev ali drugim udeležencem zagotovil priložnost, da v imenu udeleženca imetnika pravice vložijo patentne prijave za take izume. Udeleženec bo druge udeležence in NAMP nemudoma obvestil o vložitvi patentne prijave. Če udeleženec, ki je vložil patentno prijavo ali zagotovil njeno vložitev, opusti obravnavo prijave ali ohranjanje patenta, odobrenega ali izdanega na podlagi prijave, bo udeleženec druge udeležence in NAMP obvestil o tej odločitvi in dovolil drugim udeležencem ali NAMP nadaljevati postopek prijave ali ohranitve patenta.
- 23.9.4 Vsak udeleženec bo prejel kopije vloženih patentnih prijav in odobrenih patentov v zvezi z izumi v okviru Programa SAC.
- 23.9.5 Vsak udeleženec bo v okviru patentov za izume drugim udeležencem in NAMP zagotovil neizključno, nepreklicno in brezplačno licenco, da izum uporabljajo po vsem svetu za Program SAC.
- 23.9.6 Za udeležence, ki so člani Nata, bodo patentne prijave, ki bodo vložene, ali uveljavljanje drugih pravic intelektualne lastnine skladno z memorandumom, ki vsebujejo tajne podatke, zaščitene in zavarovane na način, ki ne bo manj strog od zahtev, navedenih v Natovem Sporazumu o vzajemnem varovanju tajnosti izumov, ki so povezani z obrambo in za katere so bile vložene patentne prijave, sklenjenem 21. septembra 1960 v Parizu, ter izvedbenih postopkih (ali

sporazumi in postopki, ki ga bodo nasledili). Finski in švedski udeleženec se strinjata z vključitvijo določb v varnostna navodila za Program SAC v obsegu, ki so vsaj tako stroge kot zahteve, navedene v Natovem Sporazumu o vzajemnem varovanju tajnosti izumov, ki so povezani z obrambo in za katere so bile vložene patentne prijave, sklenjenem 21. septembra 1960 v Parizu, ter izvedbenih postopkih, če to dovoljujejo nacionalna zakonodaja in predpisi zadevnih udeležencev. Če pride do neskladnosti med varnostnimi navodili za Program SAC in Natovim sporazumom, bodo za finskega in švedskega udeleženca prevladala varnostna navodila.

- 23.10 Vsak udeleženec bo druge udeležence obvestil o zahtevkih proti udeležencu zaradi kršenja intelektualne lastnine, do katerih bo prišlo pri delu za Program SAC v imenu enega ali več drugih udeležencev. Kolikor bo mogoče, bodo drugi zadevni udeleženci zagotovili podatke, ki jih imajo na razpolago, ki bi lahko pomagale pri obrambi, če bi prišlo do takih zahtevkov. Vsak udeleženec bo odgovoren za obravnavo zahtevkov zaradi kršenja intelektualne lastnine, ki bodo vloženi proti njemu, med obravnavo in pred poravnavo zahtevkov pa se bo posvetoval z drugimi udeleženci. Udeleženci si bodo delili stroške reševanja zahtevkov zaradi kršenja intelektualne lastnine sorazmerno s svojimi finančnimi prispevki za to delo, določenimi v tabeli 2 (Delež stroškov za segment operacij) v prilogi B (Finančne zadeve) memoranduma. Kot dovoljujejo njihova nacionalna zakonodaja, predpisi in praksa, bodo udeleženci zagotovili pooblastilo in soglasje za uporabo in izdelavo izuma v času dela za Program SAC, ki jih vključuje patent, ali, kot določa Program SAC, da sta potrebna pooblastilo in soglasje za nekomercialne avtorske pravice, ki jih odobrijo ali drugače zagotovijo njihove države.

#### 24. člen Obiski ustanov

- 24.1 Vsak udeleženec bo dovolil obiske, pomembne za Program SAC, drugih zaposlenih udeležencev ali izvajalcev drugih udeležencev v svoje obrambne ustanove, agencije in laboratorije ter industrijske obrate izvajalcev, če bodo obisk pooblastili udeleženci, zaposleni pa bodo imeli vsa potrebna in ustrezna varnostna dovoljenja in potrebo po seznanitvi.
- 24.2 Vsi obiskovalci bodo morali ravnati skladno z varnostnimi predpisi udeleženca gostitelja. Vsi podatki, ki bodo obiskovalcem razkriti ali dani na razpolago, bodo obravnavani, kot da so bile posredovani udeležencu, ki obiskovalce finančno podpira, zanje pa bodo veljale določbe memoranduma.
- 24.3 Zahteve za obiske osebja enega udeleženca v objektu drugega udeleženca se bodo usklajevale po uradnih poteh in bodo skladne s postopki, ki jih je udeleženec gostitelj vzpostavil za obiske. Na zahtevah za obiske bo ime Programa SAC, predložene pa bodo skladno s Postopki Nata za mednarodne obiske (kot je opisano v dokumentu št. 7 Mednarodne delovne skupine za industrijsko varnost (angl. Multinational Industrial Security Working Group, MISWG)).
- 24.4 Seznam osebja vsakega udeleženca, ki bo moralo nenehno obiskovati objekte drugih udeležencev, bo predložen po uradnih poteh skladno s postopki Nata za mednarodne obiske.

25. člen  
Varnostni dogovori

- 25.1 Vsi tajni podatki, ki se izmenjujejo ali izdelujejo v povezavi z memorandumom, se uporabljajo, prenašajo, shranjujejo, obravnavajo, in varujejo v skladu z ustreznimi nacionalnimi varnostnimi zakoni in predpisi udeležencev, in sicer do mere, ki zagotavlja najmanj takšno stopnjo zaščite, kot je za tajne Natove podatke določeno v dokumentu C-M(2002)49 (Varnost v okviru Organizacije Severnoatlantske pogodbe) in njegovih poznejših spremembah.
- 25.2 Tajni podatki se bodo prenašali le po medvladnih poteh ali prek kanalov, ki jih bodo odobrili nacionalni varnostni organi/pristojni varnostni organi udeležencev. Takšni podatki so označeni s stopnjo tajnosti in imajo označeno državo izvora.
- 25.3 Vsak udeleženec bo sprejel vse zakonite ukrepe, ki jih ima na razpolago, da bo zagotovil, da bodo tajni podatki, zagotovljeni ali ustvarjeni skladno z memorandumom, zaščiteni pred nadaljnjim razkritjem, razen kot je določeno v odstavku 25.6 tega člena, in če se drugi udeleženci strinjajo s takim razkritjem. Skladno s tem bo vsak udeleženec zagotovil navedeno:
- 25.3.1 Prejemniki ne bodo razkrili tajnih podatkov nobeni vladi, nacionalni organizaciji ali drugemu subjektu tretje strani brez predhodnega pisnega soglasja udeleženca izvora podatkov, skladno s postopki, določenimi v 10. členu (Prodaja in prenosi tretji strani) memorandumu.
- 25.3.2 Prejemniki ne bodo uporabili tajnih podatkov za druge namene, razen za tiste, določene v memorandumu.
- 25.3.3 Prejemniki bodo delovali skladno z vsemi omejitvami glede širjenja tajnih podatkov in dostopa do njih, kakor jih določa memorandum.
- 25.4 Udeleženci bodo raziskali vse primere, za katere je znano ali pri katerih imajo razlog za sum, da so bili tajni podatki, zagotovljeni ali ustvarjeni skladno s tem memorandumom, izgubljeni ali razkriti nepooblaščenim osebam. Vsak udeleženec bo skladno z nacionalno zakonodajo in predpisi o podrobnostih takih dogodkov ter o končnih rezultatih preiskave in korektivnih ukrepih, izvedenih za preprečitev ponovitve, nemudoma in v celoti obvestil druge udeležence.
- 25.5 Nacionalni varnostni organ/pristojni varnostni organ udeleženca, kjer je dodeljeno tajno naročilo, bo skladno z nacionalno zakonodajo in predpisi prevzel odgovornost za izvajanje varnostnih ukrepov za zaščito tajnih podatkov na svojem ozemlju. Pred posredovanjem tajnih podatkov, prejetih skladno z memorandumom, izvajalcu, potencialnemu izvajalcu ali podizvajalcu, bo nacionalni varnostni organ/pristojni varnostni organ:
- 25.5.1 Zagotovil, da so izvajalci, potencialni izvajalci ali podizvajalci sposobni ustrezno zaščititi podatke.
- 25.5.2 Po potrebi odobril varnostno dovoljenje za objekt.

- 25.5.3 Po potrebi odobril varnostno dovoljenje za vse osebe, katerega dolžnosti zahtevajo dostop do tajnih podatkov.
- 25.5.4 Zagotovil, da so vse osebe z dostopom do tajnih podatkov obveščene o svojih odgovornostih, da zaščitijo tajne podatke skladno z nacionalno varnostno zakonodajo in predpisi ter določbami memoranduma.
- 25.5.5 Izvajal periodične varnostne preglede objektov z dovoljenjem ter tako zagotovil ustrezno zaščito tajnih podatkov.
- 25.5.6 Zagotovil, da je dostop do tajnih podatkov omejen na osebe, ki imajo za izvajanje določb memoranduma potrebo po seznanitvi.
- 25.6 Izvajalci, potencialni izvajalci ali podizvajalci, za katere bo nacionalni varnostni organ/pristojni varnostni organ določil, da so pod finančnim, upravnim, političnim in upravljavskim nadzorom državljanov ali subjektov tretje strani, lahko sodelujejo pri pogodbi ali pogodbi, ki zahteva dostop do tajnih podatkov, zagotovljenih ali ustvarjenih skladno z memorandumom, samo če za zagotovitev, da državljani ali subjekti tretje strani ne bodo imeli dostopa do tajnih podatkov, veljajo izvršljivi ukrepi. Če izvršljivi ukrepi, ki bi preprečevali dostop državljanov ali subjektov tretje strani, ne veljajo, je treba pred odobritvijo dostopa pridobiti odobritev drugih udeležencev.
- 25.7 Za vse objekte, kjer bodo uporabljeni tajni podatki, bo odgovorni udeleženec ali izvajalec za učinkovito izvajanje zaščite tajnih podatkov o memorandumu v tem objektu odobril imenovanje osebe ali oseb s primerno visokim položajem. Ti uradniki bodo odgovorni za omejevanje dostopa do tajnih podatkov, vključenih v memorandum, na osebe, ki jim je bil dostop ustrezno odobren in izrazijo potrebo po seznanitvi.
- 25.8 Vsak udeleženec bo zagotovil omejitev dostopa do tajnih podatkov za osebe, ki imajo zahtevana varnostna dovoljenja in so izrazile posebno potrebo po dostopu do tajnih podatkov za sodelovanje v Programu SAC.
- 25.9 Odbor NAM PB bo po posvetovanju z usmerjevalnim odborom SAC razvil in vzdrževal varnostna navodila za Program SAC ter vodič po stopnjah tajnosti za Program SAC. Varnostna navodila za Program SAC in vodnik po stopnjah tajnosti za Program SAC opisujeta metode za določanje stopnje tajnosti, označevanje, uporabo, prenos in varovanje podatkov, ki zahtevajo, da oznake za vse tajne podatke, katerih izvoz se nadzoruje, vključujejo veljavne oznake za nadzor izvoza, opredeljene v varnostnih navodilih, skladno z nacionalno zakonodajo in predpisi. Varnostna navodila za Program SAC ter vodnik po stopnjah tajnosti za Program SAC bodo pregledali in odobrili nacionalni varnostni organi/pristojni varnostni organi ter veljajo za NAMP, vlade in osebe izvajalcev, ki sodelujejo v Programu SAC. Vodnik po stopnjah tajnosti za Program SAC bo redno pregledan in revidiran zato, da bi se znižale stopnje tajnosti podatkov iz Programa SAC, če bo primerno.
- 25.10 Varnostna navodila za program SAC in vodnik po stopnjah tajnosti za Program SAC bosta veljala tudi za težki letalski polk (HAW). Posebni varnostni postopki za zaščito zrakoplovov C-17, tovora in osebja so opisani v konceptu delovanja in konceptu podpore.



- 25.11 Ne glede na druge določbe tega člena mora biti razkritje podatkov skladno z nacionalno zakonodajo in predpisi udeleženca.
- 25.12 Podatki, zagotovljeni ali ustvarjeni skladno z memorandumom, se lahko opredelijo na raven, ki je enaka ravni Nato tajno. Obstoj memorandumov in vsebina nimata oznake tajnosti.

#### 26. člen

##### Nadzorovani podatki brez stopnje tajnosti

- 26.1 Razen če ni v te memorandumu določeno drugače ali po pisnem pooblastilu udeleženca izvora, bodo nadzorovani podatki brez stopnje tajnosti, zagotovljeni ali ustvarjeni skladno z memorandumom, nadzorovani na naslednji način:
- 26.1.1 Taki podatki se bodo uporabljali le za namene, dovoljene za uporabo podatkov, kot je opredeljeno v 23. členu (Razkritje in uporaba podatkov) memorandumov.
- 26.1.2 Dostop do takih podatkov bo omejen na osebe, ki dostop potrebuje za dovoljeno uporabo, skladno s pododstavkom 26.1.1 tega člena, zanj pa bodo veljale določbe 10. člena (Prodaja in prenosi tretji strani) memorandumov.
- 26.1.3 Vsak udeleženec bo sprejel vse primerne zakonite ukrepe, ki lahko vključujejo nacionalno določanje stopnje tajnosti, in tako preprečil nadaljnje razkrivanje podatkov (vključno z zahtevami, skladnimi z zakonodajnimi določbami), razen kot je določeno v pododstavku 26.1.2 tega člena, in če se udeleženec izvora strinja s takim razkritjem. Če pride do nepooblaščenega razkritja ali če postane verjetno, da bodo morali biti podatki nadalje razkriti, skladno s katero koli zakonodajno določbo, bo udeleženec izvora o tem nemudoma obveščen.
- 26.2 Za pomoč pri zagotavljanju ustreznega nadzora bo udeleženec izvora poskrbel, da bodo nadzorovani podatki brez stopnje tajnosti, ustrezno označeni, in s tem zagotovil njihovo zaupno naravo. Nadzorovani podatki udeležencev bodo označeni skladno z veljavnimi oznakami za nadzor prenosa udeleženca, kot je dokumentirano v varnostnih navodilih za Program SAC. Udeleženci se bodo vnaprej in pisno odločili tudi o oznakah, ki bodo nameščene na druge vrste nadzorovanih podatkov brez stopnje tajnosti, te oznake pa opisali v varnostnih navodilih za Program SAC.
- 26.3 Nadzorovani podatki brez stopnje tajnosti, zagotovljeni ali ustvarjeni skladno z memorandumom, bodo obravnavani na način, ki zagotavlja nadzor skladno z odstavkom 26.1 tega člena.
- 26.4 Preden bodo izdali pooblastilo izvajalcem za izdajo nadzorovanih podatkov brez stopnje tajnosti, bodo udeleženci zagotovili, da so izvajalci pravno zavezani, da take podatke nadzorujejo skladno z določbami tega člena.

#### 27. člen

##### Pristop dodatnih udeležencev in sprememba najavljenih ur letenja

- 27.1 Država članica Nata lahko postane udeleženka Programa SAC s soglasnim pozitivnim glasom odbora NAM PB in usmerjevalnega odbora SAC. Za pristop dodatne države članice Nata k Programu SAC bodo veljali pogoji članstva, ki so skladni z Ustanovno listino NSPO in o katerih se bodo dogovorili odbor NAM PB, usmerjevalni odbor SAC in potencialna država članica.
- 27.2 Država PzM lahko postane udeleženka Programa SAC s soglasnim pozitivnim glasom odbora NAM PB in usmerjevalnega odbora SAC. Odobrena država PzM bo za sodelovanje v NAMP sklenila poseben sporazum. Sporazum o sodelovanju v NAMP bo urejal vse potrebne vidike sodelovanja, vključno s pravicami in odgovornostmi do Nata. Sprejela ga bosta odbor NAM PB in usmerjevalni odbor SAC, odobril pa Severnoatlantski svet. Čeprav bodo pravice in odgovornosti države udeleženke v kar največjem mogočem obsegu podobne tistim, ki jih imajo države članice Nata, država PzM ne bo delila mednarodne osebnosti Nata in tudi ne pravne osebnosti, ki jo ima Nato skladno s 4. členom Ottawskega sporazuma.
- 27.3 Finančni prispevek vsakega udeleženca, ki pristopi k Programu SAC, bo na splošno skladen z načeli o delitvi stroškov, navedenimi v 8. členu (Finančna načela in postopki) memoranduma. Predlagani prispevek bo odvisen od obravnave in pogajanj med trenutnimi udeleženci in kandidatom; namen trenutnih udeležencev je, da bi moral vsak udeleženec, ki pristopa, trenutnim udeležencem povrniti ustrezen delež stroškov pridobitve in naložbe, s katerimi se po posvetovanju z odborom NAM PB strinja usmerjevalni odbor SAC. Namen trenutnih udeležencev je, da bi se moral vsak udeleženec, ki pristopa, pridružiti Programu SAC z letno obveznostjo vsaj 45 ur letenja.
- 27.4 Udeleženci, ki bi želeli spremeniti svoj delež Programa SAC, se bodo prilagodili postopkom za nove udeležence, kot je povzeto v odstavku 27.3 tega člena.
- 27.5 Na pristop ali spremembe navedenih letnih ur letenja bo vplivala sprememba memoranduma, ki jo bodo podpisali vsi trenutni udeleženci in po potrebi udeleženec, ki pristopa.
- 27.6 Pristop ali spremembe napovedanih ur letenja bodo začeli veljati na dan zadnjega podpisa ustrezne spremembe memoranduma.

#### 28. člen

##### Carine, davki in podobni stroški

- 28.1 Ker bo imel NAMP/urad NAM PO privilegij, da bo na ozemljih vseh pogodbenic Ottawskega sporazuma oproščen carine, davkov in podobnih stroškov, bodo udeleženci izvajali pridobitve, izvoze, uvoze ipd. iz Programa SAC prek NAMP/urada NAM PO.
- 28.2 Skladno z odstavkom 28.1 tega člena, in če bodo dovoljevali veljavna zakonodaja in predpisi udeležencev, si bodo udeleženci prizadevali zagotoviti, da zlahka prepoznavni carine, davki in podobne dajatve ali količinske/kakovostne omejitve uvoza in izvoza ne bodo uvedeni v zvezi s Programom SAC.

- 28.3 Zadevni udeleženci si bodo prizadevali zagotoviti, da carine, davki in podobni stroški, ki se lahko znižajo, kot je bilo prej navedeno, ne bodo del cene podatkov ali gradiv, ustvarjenih v okviru naloge NAMP. Udeleženci bodo carine, davke in podobne dajatve obravnavali na način, ki bo za zadovoljivo izvedbo dogovorov, opisanih v memorandumu, najugodnejši.
- 28.4 Če se udeležencem, razen države gostiteljice, zaračunajo carine, davki in podobni stroški, jih bo kril udeleženec iz države kot strošek tega udeleženca, ki presega deljene stroške tega udeleženca za Program SAC.
- 28.5 Oprostitev carin, davkov in podobnih stroškov za državo gostiteljico, ki jih urad NAM PO potrebuje za opravljanje svojih nalog, bo urejal Sporazum z državo gostiteljico, ki za Program SAC niso manj ugodni kot pogoji, določeni v tem členu.

#### 29. člen

##### Reševanje sporov

- 29.1 Vse spore glede tolmačenja ali izvajanja memoranduma se reši s posvetovanjem med zadevnimi udeleženci in ne bodo predloženi državnemu ali mednarodnemu sodišču ali drugi tretji strani v reševanje.

#### 30. člen

##### Sprememba, odstop in prenehanje veljavnosti

- 30.1 Memorandum se lahko s pisnim soglasjem udeležencev kadar koli spremeni. Sprememba bo začela veljati skladno z določbami memoranduma.
- 30.2 Če bo udeleženec želel odstopiti od memoranduma, bodo veljali naslednji postopki:
- 30.2.1 Pred uradnim obvestilom o odstopu se bodo udeleženci posvetovali o posledicah odstopa in možnosti izoginitve odstopu ali zmanjšanja njegovih posledic.
- 30.2.2 Vsak udeleženec, ki bo odstopil od memoranduma, bo vse druge udeležence pisno obvestil o tej nameri vsaj eno leto pred datumom začetka veljavnosti odstopa.
- 30.2.3 Odstop od memoranduma med drugim pomeni tudi odstop od NAMP, če udeleženec ni podpisnik drugega memoranduma o soglasju, ki je povezan z NAMP. Za odstop od NAMP bodo veljali pogoji, skladni z Natovimi predpisi in Ustanovno listino NSPO, po dogovoru med preostalimi državami in udeležencem v odstopu. V nekaterih primerih bodo preostali udeleženci skupaj prek generalnega sekretarja Nata Severnoatlantskemu svetu oddali zahtevo po ustrezni spremembi Ustanovne listine NSPO.
- 30.2.4 Usmerjevalni odbor SAC bo pretehtal in se odločil o ureditvah za nadaljevanje in konec tega Programa SAC v zadovoljstvo vseh udeležencev.

- 30.3 Udeleženec v odstopu bo do datuma začetka veljavnosti odstopa v celoti izpolnil vse svoje obveznosti.
- 30.4 Udeleženec v odstopu bo sprejel vse potrebne ukrepe v svoji pristojnosti, kot bodo zahtevali drugi udeleženci, da bo zagotovil, da bodo preostali udeleženci nadaljevali Program SAC skladno z memorandumom.
- 30.5 Vse neposredne stroške, ki so posledica odstopa, vključno s stroški prenehanja veljavnosti, ali spremembe pogodbe zaradi odstopa bo kril udeleženec v odstopu, razen če ne bo usmerjevalni odbor SAC odločil drugače. Preostali udeleženci bodo po posvetovanju z udeležencem v odstopu določili najbolj ekonomično ureditev v zvezi s tem. Toda stroški za udeleženca v odstopu ne bodo presegali njegove skupne obveznosti, določene z memorandumom, pri čemer se bodo upoštevali zneski, ki jih je udeleženec v odstopu že prispeval.
- 30.6 Udeleženci bodo ohranili vse podatke in pravice, prejete skladno z memorandumom, ki so veljale pred odstopom, glede na pogoje memorandumu, ki so veljali pred odstopom.
- 30.7 Memorandum lahko z vzajemnim pisnim soglasjem udeležencev kadar koli preneha veljati. Prenehanje veljavnosti bo izvedeno pod najbolj ekonomičnimi pogoji. Ko bo Severnoatlantski svet razpustil NAMP, bodo udeleženci skupaj krili stroške prenehanja veljavnosti, potem ko bodo obravnavali vse koristi, izhajajoče iz prodaje sredstev, skladno z Ustanovno listino NSPO in deleži stroškov, kot je določeno v tabeli 1 (Delež stroškov za segmenta pridobitev) in tabeli 2 (Delež stroškov za segment operacij) v prilogi B (Finančne zadeve) memorandumu.
- 30.8 Če bo memorandum prenehal veljati, bodo zrakoplovi C-17, ki so jih zagotovile Združene države Amerike kot nefinančni prispevek, vrnjeni Združenim državam s postopki za odtujitev sredstev iz Ustanovne listine NSPO.
- 30.9 Zadevne koristi in odgovornosti udeležencev v zvezi z 10. členom (Prodaja in prenosi tretjim stranem), 11. členom (Prenosi opreme in materiala), 12. členom (Odgovornost in zahtevki NAMP), 23. členom (Razkritje in uporaba podatkov), 25. členom (Varnostni dogovori), 29. členom (Reševanje sporov) in 30. členom (Sprememba, odstop in prenehanje veljavnosti) memorandumu bodo še naprej veljale ne glede na spremembe, odstop, prenehanje veljavnosti ali iztek memorandumu.

### 31. člen Končne določbe

- 31.1 Vse dejavnosti udeležencev iz memorandumu bodo izvedene skladno z njihovo nacionalno zakonodajo in predpisi, vključno z njihovo zakonodajo in predpisi o nadzoru izvoza, in z upoštevanjem mednarodne zakonodaje in njihovih mednarodnih obveznosti.
- 31.2 Memorandum ne sme biti v nasprotju z nacionalno zakonodajo in predpisi udeležencev ali z mednarodno zakonodajo in drugimi veljavnimi mednarodnimi sporazumi ali dogovori. Ob nasprotju med memorandumom in nacionalnimi

zakoni ter predpisi in/ali mednarodnim pravom in dogovori slednji prevladajo nad memorandumom.

- 31.3 Če udeleženec ne bo mogel več izpolnjevati določb memoranduma, bo o tem nemudoma pisno obvestil druge udeležence. Udeleženci se bodo nemudoma posvetovali o nadaljevanju v spremenjenem ali zmanjšanem obsegu. Če to ne bo sprejemljivo za vse udeležence, bodo veljale določbe 30. člena (Sprememba, odstop in prenehanje veljavnosti) memoranduma.
- 31.4 Nič v tem memorandumu ne nakazuje, da imata Finska in Švedska lahko koristi od določb Ottawskega sporazuma ali da ju Ottawski sporazum zavezuje.
- 31.5 Odgovornosti udeležencev iz memoranduma bodo odvisne od razpoložljivosti sredstev za take namene.
- 31.6 Memorandum prevlada nad vsemi drugimi memorandummi, dogovori in dokumenti v zvezi z nalogo NAMP. Če dokumenti med seboj niso skladni, veljajo določbe memoranduma, kot jih tolmači usmerjevalni odbor SAC.
- 31.7 Nič v memorandumu ne bo obravnavano kot obveznost udeležencev, da sodelujejo ali pomagajo pri uporabi C-17.

### 32. člen

#### Sodelovanje industrije

- 32.1 Udeleženci, ki zahtevajo sodelovanje industrije, ali njihove industrije se lahko z izvajalci Programa SAC dogovorijo o delu zunaj obsega memoranduma.
- 32.2 Noben udeleženec ne bo zahteval sodelovanja industrije ali drugega industrijskega ali komercialnega nadomestila v zvezi z memorandumom, ki z njim ni skladno.

### 33. člen

#### Datum začetka veljavnosti in trajanje

- 33.1 Memorandum, ki vsebuje predgovor, štiriintrideset (34) členov in dve prilogi, bodo podpisali in odobrili udeleženci skladno s svojimi nacionalnimi postopki.
- 33.1.1 Skupno število 3500 ur letenja je sestavljeno iz 3165 najavljenih ur letenja in 335 pogojno razpoložljivih/dostopnih ur letenja, kot je to opredeljeno v pododstavku 8.10.15 8. člena (Finančna načela in postopki) memoranduma.
- 33.1.2 Memorandum bo veljal do 22. septembra 2038. Trajanje se lahko s soglasjem udeležencev spremeni z izvedbo spremembe skladno s 30. členom (Sprememba, odstop in prenehanje veljavnosti) memoranduma.
- 33.2 Deleži stroškov udeležencev ne bodo presegali deleža, navedenega v tabeli 1 (Delež stroškov za segment pridobitev) v prilogi B (Finančne zadeve) tega memoranduma za segment pridobitev in v tabeli 2 (Delež stroškov za segment operacij) v prilogi B (Finančne zadeve) memoranduma za segment operacij.

Delež stroškov za segment pridobitev Združenih držav se ne bo spremenil; če pa se bodo memorandumu pridružili dodatni udeleženci, se bodo deleži stroškov udeležencev ponovno izračunali, dodatni udeleženci pa se bodo Programu SAC pridružili s prav takimi pravicami in odgovornostmi, kot bi jih imeli, če bi bili udeleženci memoranduma od datuma, ko je začel veljati originalni memorandum (23. september 2008).

#### 34. člen

##### Jezik, kopije in podpis

34.1           Uradni jezik programa SAC je angleščina.

Ta memorandum je podpisan v enem izvorniku. Udeleženec, Ministrstvo za obrambo Združenih držav Amerike, bo vsakemu udeležencu zagotovil overjene izvode in shranil izvorni dokument.

**PRILOGA A**  
**Zgodovina programa SAC**

Čas (T)	Aktivnost
23. september 2008	Memorandum začne veljati.
1. oktober 2008	Ustanovljen je NAMO.
3. oktober 2008	Imenovan je generalni direktor NAMO.
6. oktober 2008	Predhodnica (ADVON) težkega letalskega polka (HAW) (prednji ešalon) je na položaju.
27. oktober 2008	Oblikovana so prosta delovna mesta za osebje udeležencev; nameščen je začetni kader.
14. november 2008	Podpis Pisma o pobudi in sprejemu z organom za obveznosti (položena sredstva); ter Začne se gradnja infrastrukture v glavni operativni bazi.
Julij 2009	Bistveni projekti infrastrukture v glavni operativni bazi se končajo.
Julij 2009	Dostavi se nefinančni prispevek ZDA, C-17 (omejena operativna sposobnost).
Julij 2009	Težki letalski polk (HAW) začne delovati.
September 2016	V okviru Nabave in storitev Vlade ZDA na obrambnem področju (FMS) se dostavi prvi zrakoplov C-17 (omejena operativna sposobnost).
Oktober 2009	V okviru Nabave in storitev Vlade ZDA na obrambnem področju (FMS) se dostavi drugi zrakoplov C-17 (omejena operativna sposobnost).
Junij 2010	1. faza operativne sposobnosti (omejeno odkrivanje in reševanje težav, omejena podporna oprema in rezervni deli).
Avgust 2010	2. faza operativne sposobnosti (sposobnost preveritve matične postaje, bolj preudarnejše odkrivanje in reševanje težav, več razpoložljive podporne opreme in rezervnih delov).
April 2011	3. faza operativne sposobnosti (na voljo je večina podporne opreme in rezervnih delov, samozadostna sposobnost podpore).
Oktober 2011	Veljati začne prva sprememba memoranduma.

November 2012.	Polna operativna zmogljivost (FOC).
2014 in 2015	Prva težka vzdrževalna dela zrakoplovov C-17 nabavljenih prek Nabave in storitev Vlade ZDA na obrambnem področju (FMS).
V 5-letnem ciklu	Težka vzdrževalna dela zrakoplovov C-17 nabavljenih prek Nabave in storitev Vlade ZDA na obrambnem področju (FMS).
2016	Težka vzdrževalna dela zrakoplovov C-17 nabavljenih prek Nabave in storitev Vlade ZDA na obrambnem področju (FMS).
2016	Namestitev naprav za zaščito pred infrardečim sledenjem za večje zrakoplove (angl. Large Aircraft Infrared Countermeasures, LAIRCM).
	Kompleks hangarjev v letalski bazi Pápa je na voljo.



**PRILOGA B  
FINANČNE ZADEVE**

PROGRAM SAC <i>Izhodiščno leto (BY) v USD v milijonih</i>		CILJNI STROŠKI	ZGORNJA MEJA STROŠKOV
Segment nabav skupaj <i>(odstavka 8.3.1/8.1.1 memoranduma)</i>		<b>1.083,940 USD</b>	<b>1.139,525 USD</b>
<b>Gotovina</b>			
Nabava zrakoplovov prek FMS	497,562 USD		
Primeri podpore FMS	324,190 USD		
Stroški nastanitve in podpore – letalska baza Pápa, Madžarska	13,406 USD		
<b>V naravi</b>			
zrakoplov FMS v naravi (1 zrakoplov)	248,782 USD		
Letni segment za operacije <i>(odstavka 8.3.1/8.1.1 memoranduma)</i>		<b>133,159 USD</b>	<b>159,288 USD</b>
<b>Fiksni stroški</b>			
Primeri nadaljnje podpore iz FMS	64,388 USD		
Osebjem misije*	14,965 USD		
Posredna podpora	2,030 USD		
Tekoči stroški za objekte v letalski bazi Pápa	1,007 USD		
Usposabljanje	5,165 USD		
Večje spremembe	4,000 USD		
Certifikacija in registracija	0,207 USD		
TCTO/vzdrževanje	3,000 USD		
Upravni stroški NAMO	13,503 USD		
<b>Spremenljivi stroški</b>			

	Potrošni material	0,653 USD		
	Gorivo	15,222 USD		
	Popravljivo v logistični bazi (DLR)	0,385 USD		
	Oskrba z gorivom v zraku	3,793 USD		
	Režijski stroški	0,746 USD		
	Letališke storitve	4,095 USD		
Izbirna nadaljnja naložba ( <b>odstavka 8.3.1/8.1.1 memoranduma</b> )			<b>27,980 USD</b>	<b>30,574 USD</b>
	Simulator	26,840 USD		
	Objekt simulatorja	1,140 USD		
Memorandum				
	Segment pridobitev		<b>1.083,940 USD</b>	<b>1.139,525 USD</b>
	Segment operacij (26 let)		<b>3.462,134 USD</b>	<b>4.141,488 USD</b>
	Možnost simulatorja		<b>27,980 USD</b>	<b>30,574 USD</b>
Memorandum skupno			<b>4.574,054 USD</b>	<b>5,311,587 USD</b>
*DOKUMENT ZA POPOLNJEVANJE ENOT				
Delovna mesta za osebje naloge			129	155
Ocena stroškov za osebje naloge			14,965 USD	17,958 USD

**Tabela 1**

**Delež stroškov za segment pridobitev**

Država	Najavljene ure letenja	Delež stroškov za segment pridobitev
Bolgarija	65	2,0015 %
Estonija	45	1,3857 %
Finska	100	3,0793 %
Madžarska	50	1,5396 %
Litva	45	1,3857 %
Nizozemska	500	15,3965 %
Norveška	400	12,3172 %
Poljska	150	4,6189 %
Romunija	200	6,1586 %
Slovenija	60	1,8476 %
Švedska	550	16,9361 %
ZDA	1000	33,3333 %
Skupno*	3165	100,0000 %

\*Predvideva se 1000 ur letenja za zrakoplov.  
ZDA zagotovijo en ekvivalent zrakoplova.  
Deleži stroškov so prilagojeni, da vključujejo delež ZDA v višini 33,3 %

**Tabela 2****Delež stroškov za segment operacij**

Država	Najavljene ure letenja	Delež stroškov za segment operacij
Bolgarija	65	2,0537 %
Estonija	45	1,4218 %
Finska	100	3,1596 %
Madžarska	50	1,5798 %
Litva	45	1,4218 %
Nizozemska	500	15,7978 %
Norveška	400	12,6382 %
Poljska	150	4,7393 %
Romunija	200	6,3191 %
Slovenija	60	1,8957 %
Švedska	550	17,3776 %
ZDA	1000	31,5956 %
Pogojno dostopne ure letenja	335	0,0000 %
Skupno*	3500	100,0000 %

\*Skupne variabilne stroške se dodeli na podlagi dejanskih ur letenja.

**Tabela 3**  
**Deleži stroškov po kategorijah**

	Delitev stroškov za segment pridobitev (Tabela 1)	Delitev stroškov za segment operacij (Tabela 2)	Dejanske ure letenja
<b>Segment pridobitev</b>			
Pridobitev zrakoplova prek Nabav in storitev Vlade ZDA na obrambnem področju (FMS).	X		
Primeri podpore Nabave in storitev Vlade ZDA na obrambnem področju (FMS) (vključuje LAIRCM)	X		
Stroški nastanitev in podpore – Letalska baza Pápa, Madžarska (vključno s hangarskim kompleksom za SAC)	X		
<b>Segment operacij</b>			
<b>Fiksni stroški</b>			
Primeri nadaljnje podpore iz FMS (vključuje LAIRCM)		X	
Osebje naloge		X	
Posredna podpora		X	
Tekoči stroški za objekte v letalski bazi		X	
<b>Pápa</b>			
(Vključuje kompleks hangarjev)			
Usposabljanje		X	
Večje spremembe		X	
Certifikacija in registracija		X	
Tehnični ukaz za zagotavljanje časovne usklajenosti (TCTO) / Vzdrževanje		X	
Upravni stroški		X	
<b>Spremenljivi stroški</b>			
Potrošni material			X
Gorivo			X
Popravljivo v logistični bazi, (angl. Depot Level Repairable, DLR)			X
Oskrba z gorivom v zraku			X
Režijski stroški			X
Letališke storitve			X
<b>Izbirna nadaljnja naložba</b>			
Simulator		X	
Objekt simulatorja		X	
<b>Izbirne nadaljnje operacije</b>			
Ponavljajoči se stroški simulatorja		X	
<b>Drugi stroški zunaj segmenta stroškov za operacije</b>			
Sklad za letalske nesreče (AIF)		X	

## **DATUM PODPISA IN ZAČETKA VELJAVNOSTI**

Druga sprememba memoranduma bo podpisana v enem izvorniku in oddan udeležencu, Ministrstvu za obrambo Združenih držav Amerike, kot depozitarju memoranduma. Druga sprememba memoranduma bo začela veljati z dnem, ko bo Ministrstvo za obrambo Združenih držav Amerike vse udeležence ustrezno obvestilo, da so drugo spremembo memoranduma podpisali in ga odobrili vsi udeleženci skladno s svojimi nacionalnimi postopki. Udeleženec, Ministrstvo za obrambo Združenih držav Amerike, bo vsakemu udeležencu zagotovil overjene kopije.